

DIRVA

THE FIELD
Nr. 42
Gegužės-May 26, 1958
Cleveland, Ohio

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

Ir Lietuvoj susiduria automobiliai...

Dabartinėje Lietuvos spaudoje niekad nematyti žinių apie automobilių susidūrimus, lygiai kaip ir apie kitokius nelaimingus įvykius (gaisrus, apiplėšimus, nužudymus ir kt.), išskyrus retas išimtis, kada apie tai pranešama jau vėlai po įvykio, pav., apdovanojant skenduolių gelbėtojus, gaisrų gesintojus, arba nubaudus kokį ypatingą plėšiką ar iš-eikvotoją.

Tačiau automobilių nelaimių yra nemažai ir, didėjant automobilių skaičiui, jų skaičius irgi didėja. Jų priežastys — nesilaikymas taisyklių, nutruktų galvų, kas važinėja ir šoferių girtuokliavimas. Vien 1957 metais auto inspekcija iš 162 šoferių atėmė leidimus dėl įvykių, kurių žinijoje laikomos mašinos, nerodo reikiamo griežtumo, nors nelaimių įvyksta daug dažniau.

Milicijos majoras M. Charinas per spaudą siūlo išleisti įstatymą netvarkingiems vairuotojams sbausti, panašų, koks esąs išleistas (majorui, matyt, gerai pažįstamame) Kazachstane. Armėnija ir Latvija jau pasinaudojusios tuo pavyzdžiu.

XX AMŽIAUS JANIČARAI...

Vilniaus miesto milicijos valdyba suorganizavo ligi šiol dar nematytą milicijos (polcijos) būrį — vien iš vaikų. Įvilko vaikus į rusišką policijos uniformą ir išleido juos prižiūrėti tvarkos Jaunimo (buv. Bernardinų) sode ir net kai kuriose gatvėse. Būrys sudarytas iš vidutinių klasių moksleivių, vaikų (našlaičių) namų auklėtinių. Vaikai mokomi eiti viešosios policijos pareigas, tuo būdu iš anksto rengiami policinei karjerai. Daugumas tų vaikų iš pat mažens auklėjami be šeimos, pagal visas "marksistinio-leninistinio" auklėjimo taisykles. Formalus tų naujų policininkų viršininkas irgi moksleivis (geležinkelininkų technikum III kurso) — Genadijus Bielousovas, o faktinisis globėjas ir vadovas — milicijos leitenantas G. Ževčikovas.

Gen. Raoul Salan (kairėje), Alžiro diktatorius, pareiškė: "Aš vienas nusprendęs, kurios priemonės bus reikalingos mano misijai išpildyti. "Misiją" jam pavedė "Viešojo Saugumo Komitetas", kurį suformavo gen. Jacques Massu (dešinėje viršuje). Prancūzų laivyno Viduržemio jūroje v-kas adm. Philippe Auboyneau (deš. apačioje) taip pat remia Salano komitetą.

KUBOS CUKRUS LIETUVOJ

Marijampolės ir Pavenčių cukraus fabrikai pradėjo papildomą darbo sezoną. Dabar jie baigia gaminti cukrų iš jau pusiau pagamintos cukrausvėndrių masės. Masė pirktą Kuboje.

PIPYNĖ GREIČIAUSIAS IR PARYŽIŲ

Už visus sovietinius bėgikus greitesnis kaunietis bėgikas Pipynė gegužės mėnesio vidury buvo atsiųstas, kaip sovietinio sporto reprezentantas, į Paryžių, kur vyko Prancūzijos darbininkų sporto federacijos suorganizuotos tarptautinės lengvosios atletikos varžybos (dalyvavo daugiausia sovietinio bloko sportininkai). Pipynė ir čia užėmė pirmą vietą 1500 metrų lenktynėse, nubėgęs tą atstumą per 4 min. ir 39 sekundes (beveik 20 km. val.).

LIETUVOS PIENO ŪKIS

Apykskaitiniuose pranešimuose šįmet buvo paskelbti šie duomenys apie pieno gamybą Lietuvoje:

Kolchozai 1957 metais iš kiekvieno hektaro naudojamų žemės (ariamos, pievų ir ganyklų) pagaminę po 91,4 kilogramą pieno. Sovchozai — po 210 kilogramų. O visame žemės ūkyje (įskaitant ir privačiai naudojamus sklypus) po 319 kilogramų.

Maskvoje išleistoje statistikos duomenų knygoje (Narodnoje choziaistvo SSSR, 1956) yra tik 1954 metų pabaigos duomenys, kiek Lietuvos teritorijoje skaičiuojama naudojamos žemės. Būtent: kolchozų — 3,400 tūkstančių ha, sovchozų — 300 tūkstančių ha ir privačių — 200 tūkstančių ha, iš viso — 3,900 tūkstančių ha. 1957 metais naudojamos žemės plotas galėjo būti kiek pasikeitęs, bet pasikeitimas negalėjo būti labai žymus. Todėl, nesant tikslesnių duomenų, tie skaičiai gali būti laikomi maždaug tokiais patys buvę ir 1957 metais.

Be to, yra skelbiama, kad karių pieningumo vidurkis 1957 metais kolchozuose buvo 1,741

kilogramas iš karvės per metus, o sovchozuose — 2,669 kilogramai.

Remiantis tais duomenimis, bent apytikriai galima apskaičiuoti ir privataus sektoriaus įnašą į bendrąją pieno gamybą Lietuvoje. Palyginamosios duomenų lentelės skiltyse dedami šie duomenys:

	1	2	3	4	5	6	7	8
Kolchozai	3,400	91.4	310,760	25	178.7	33.0	1,741	
Sovchozai	300	210.0	63,000	5	23.6	4.3	2,669	
Privatūs	200	4351.7	870,340	70	340.0	62.7	2,560	
Iš viso	3,900	319.0	1,244,100	100	542.3	100.0	2,294	

1) ūkio sektoriai, 2) naudojamos žemės kiekis tūkstančiais hektarų, 3) kiek kilogramų iš hektaro gauta pieno 1957 metais, 4) kiek tonų pieno gauta 1957 metais, 5) kokį bendrojo nuosimintį pagamino paskiri sektoriai, 6) kiek karių paskiruose sektoriuose, 8) vidutinis karių pieningumas paskiruose sektoriuose kilogramais per metus iš karvės.

Kolchozai, apėmę daugiau kaip 87% visos naudojamos žemės, išlaiko tik 33% visų karių ir pagamina tik 25% viso pieno. Sovchozai, turėdami beveik 8% visos naudojamos žemės, išlaiko 43% karių ir pagamina 5% pieno. O privačiai mažuose sklypuose karves laikantieji, turė-

dami tik vos kiek daugiau kaip 5% žemės, išlaiko 62.7% visų karių ir pagamina 70% viso Lietuvoje pagaminamo pieno.

Pastaba: Duomenys apie privataus sektoriaus apskaičiavimą: Vidutinę gamybą iš ha (319 kg) dauginam iš bendro ha skaičiaus (3.9 mil.) ir gaunam visą gamybos kiekį (4 skiltis). Tuo pat bū-

du apskaičiavę kolchozų ir sovchozų gamybą bei atėmę ją iš bendros sumos, gauname privataus sektoriaus gamybą visumą (870,340 tonų), kurią padalinus iš privačiai valdomų ha skaičiaus gauname, kiek šiame sektoriuje pagaminama iš ha (4351.7 kg). Privatių sklypelių dydis yra 0.6 ha, kiekviename iš jų laikoma po vieną, kaikur po dvi karves, o yra ir mažesnių sklypelių, kur laikoma bent viena karvė, tai privačiai laikomų karių skaičius apytikriai spėtinas apie 340,000. Kolchozų ir sovchozų karių skaičius apskaičiuojamas jų metinę gamybą dalinant iš duoto vidutinio išmilžio. Privatių karių išmilžis apskaičiuojamas bendrą gamybą dalinant iš apytikriai spėjamo karių skaičiaus.

Trijų svarbių planų įgyvendinimas

TAUTINIŲ PAJEGŲ PLĖTĖMAS, STIPRINIMAS IR DERINIMAS. — NAUJI NARIAI IR NAUJI SKYRIAI. — DIRVOS VAJUS ATSKLEIDĖ PASLAPTĮ. — BARTKAUS SVAJONĖ.

DR. KAZYS SRUOGA

— Jūs, pone inžinieriaus, esate, palyginti, dar jaunas žmogus ir jaunas amerikietis. Lietuviška visuomenė labai įdomiausia kaip Jums seksis vadovauti tam darbui, kurį pradėjo ir kūrė kiti vokiečiai, kaip Antanas Olis, J. Bačiūnas, P. Žiūrys, K. S. Karpius ir kiti. Kokiais principais Jūs grindžiate savo darbą? — toks buvo pirmas Dirvos korespondento klausimas ponui Bartkui, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkui.

— Pirmas principas — daug nekalbėti. Geros idėjos ir geri vadai yra kiekvieno politinio darbo pagrindas. Bet to negana, kad užtikrintum laimėjimus politiko srityje, — aiškina inž. Bartkus. Trys dalykai dar būtina reikalingi. Organizuoti žmones (grupes ar partijos narius). Spauda. Ir pinigai. Taip yra visur. O šitame krašte ypatingai.

— Amerikos lietuvių tautinės minties žmonėms idėjų ir vadų nestigo. Jie jau atliko tikrai nuostabių ir didelių darbų Lietuvai ir šio krašto lietuvių. Tačiau dėl tų didžiųjų ir skubiųjų darbų nevisada buvo suspėta pakankamai pasirūpinti pagrindu, ant kurio stovima ir dirbama. Kitaip sakant, nesusėta apjungti vienodos minties lietuvių į tokį vienetą, kurio viešasis svoris pilnai atitiktų jo narių moraliniam svoriui. Spaudos srityje sukurtos kelios gajos užuomazgos. Bet dideli darbai ir čia dar reikalingi. Apie pinigų — lėšų klausimą — vėliau. Štai tie faktai, ta tikrovė, kuria aš ir vadovaujuosi savo darbe, ALTS srityje.

— Kokie yra Jūsų konkretūs planai, kuriuos užsimojot įvykdyti, — vėl klausia Dirvos korespondentas.

— Planų nesudarinėju, — sako Bartkus. — Tų planų jau yra tiek daug ir dar tokių gerų. Mano svajonė įvykdyti bent tris iš

tų gerųjų planų. Pirmas planas, kurį aš jau vykdui yra šitas: naujų narių priėmimas ir naujų skyrių steigimas. Kitaip sakant tai yra Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos plėtimasis ir stiprinimas. Tenka daug aiškintis. Reikalinga daug asmeniško kontakto. Be nuolatinio važinėjimo čia labai mažai ką galima būtų padaryti. Todėl ir važinėju. Per savaitgalį retai kada būnu Chicagoje. Rezultatai — optimistiški. Kukliai tarant.

— Antras planas, kurio vykdydamas aš jau įpusėjau: ALT Sąjungos ir visų kitų tautinių grupių žygių ir darbų suderinimas. Šis planas nėra nei kiek menkesnis už pirmąjį. Gal net svarbesnis, nes padės įgyti prideramą svorį mūsų nuomonei ir darbams. Šitas klausimas buvo labai neįdomus. Paskutinį žodį tars, ir tikiuosi, kad tą darbą apvainikuos, Tautinis Kongresas, New York'e.

— Kokių būdu Jūs remiate Dirvą ir ko Jūs iš Dirvos norite? — dar teiravosi Dirvos korespondentas.

— Dirvos mes neremiamė. Dirva nėra koks atskiras biznis. Dirva yra mes, mūsų darbas ir mūsų didžiųjų siekimų svarbiausioji priemonė. Be Dirvos mes turėtume nustoti dirbti. Taip mano ir kiti tautinės minties žmonės. Dirvos finansinio vėjus rezultatai tatau geriau, negu žodžiai pasakė. Ir tai įvyko sunkesniais uždabių metais. Girtis nėra reikalo, bet fakto nepastebėti negalime.

— Dirva jau eina du kartus per savaitę. Greit eis tris kartus. Ir neužilgo, jei mes visi norėsimė, bus dienraštis.

— Ar Tamsta, pone pirmininke, esi užsimojęs, būdamas ALT S-gos pirmininku, įvykdyti kokį nors didelį, vienkartinį planą — politikos ar kultūros srityje, ku-

— Taip, Jūs atspėjote, sako susimąstęs p. Bartkus. Mano svajonė ir projektas įsteigti tautinės kultūros fondą. Dalykas sunkus ir daug kieno iš kalno pasmerkiamas nepasisekimui. Bet aš dėsį pastangas. Turiu truputį pagrindo tikėti, kad pastangos nenueis niekias, bet plačiau apie tai dar per anksti kalbėti.

— Baigdamas šį pasikalbėjimą, noriu vieną dalyką pabrėžti. Atsakinėdamas į klausimus sakiau: "aš darau, aš padariau ar padarysiu". Taigi, tą "aš" vartojau tik dėl kalbos sutrumpinimo. Faktinai gi aš buvau tik vienas iš daugelio gerai ir geriau už mane dirbančių. Turiu pasakyti, kad man tenka pirmą kartą matyti gyvenime dirbti tokioje draugiškoje, nuosirdžioje ir entuziazingoje darbo atmosferoje. Ir tai ne tik čia, centre. Tai sutinku skyriuose, tolimuose ir artimuose, tai randu kiekviename individualiniame tautinės minties žmoguje. Pavardžių aš čia neminėsiu. Žinau gi, kad niekas iš mūsų nedirba dėl garbės ar dėl pelno. Tat ir mano vieša padėka kam nors, negalėtų būti svarbi. Nebaigė, kad vienintelė padėka, vienintelis, bet pats geriausias užmokestis kiekvienam iš mūsų bus: Laisva ir Nepriklausoma Lietuva. Tam tikslui mes ir dirbame — baigė inž. Bartkus.

Newarko lietuviai, rūpindamiesi Lietuvos laisve, palaiko glaudžius ryšius su valdžios pareigūnais. Nuotraukoj inž. Vladas Dilis (dešinė), sveikina New Jersey gubernatorių Robert B. Meyer. Vi luryje matosi gubernatoriaus žmona.

PILIE TINIO KARO GRĖSMĖ PRANCŪZIOJE

Prancūzijos politinė krizė vis tebegilėja. Savaitės pabaigoje Alžiro pasekė ir Korsika, kur nepatenkintųjų Prancūzijos politikos grupė užėmė vyriausybės pastatus ir taip pat įsteigė Viešojo Saugumo Komitetą.

Alžiro karinis valdytojas gen. Salan sudarė 3 asmenų koordinacinį komitetą civiliniams ir politiniams reikalams tvarkyti. Jį įeina buvęs Alžiro gubernatorius Jacques Soustelle, Alžirą kontroliuojančios parašutininkų divizijos vadas gen. Jacques Massu ir buv. ministerijos Alžiro reikalams sekr. Dr. Mohammed Sid Cara. Komitetas pasiskelbė valdysiąs Alžirą tol, kol valdžią perims gen. De Gaulle. Gen. Salan taip pat paskelbė paleidžiąs apie 1500 alžiriečių, kalintų už smulkesnius nusikaltimus.

Paryžiuje premjeras Pfmilinas visomis jėgomis stengėsi išlaikyti valdžią rankose ir išvengti De Gaulle atėjimo. Tautinei Asamblėjai jis įteikė eilės konstitucinių reformų projektus, dėl kurių bus balsuojama antradienį. Kiek aiškėja, tuose projektuose numatomas premjero galios padidėjimas.

Didysis Prancūzijos politikos klausimas tebėra De Gaulle, kuris "tebelaukia pašaukimo" savo

namuose, jo ryšininkams be pertraukos zujant tarp Paryžiaus ir Alžiro ir jo namų. Ar jis perims valdžią ir kokios bus to perėmimo pasekės Prancūzijai? Ar jis pajęgs išspręsti Alžiro problemą?

Nuotaukos už jo atėjimą valdžion visame krašte smarkiai tvirtėja. Pfmilino pasiūlytos konstitucinės reformos, kaip jau čia, jau esančios pavėluotos. Iš kitos pusės politikai vis dar tebesidairo, ar nesuras kurios nors kitos išeities, nes jų tarpe vyrauja įsitikinimas, jog De Gaulle tuojau paleistų parlamentą "atostogų" ir tuo metu pravedų eilę konstitucinių reformų. Jo žodžiais, kad jis nenorįs tapti diktatorium, tikima, tačiau drauge žinoma, kad jo reformos sumažintų parlamento laisvę.

Kaip jis susitartų su Alžiro nacionalistais, sunku ir spėlioti. Iš praėjusios savaitės įvykių pat aiškėja, kad jų tarpe taip pat esama įvairių grupių, kurių vienos remtų De Gaulle, kitos jau iš anksto nusistačiusios prieš jį. Tad greičiausia ir jį ištiktų ankstesnių Prancūzijos vyriausybių likimas: ieškojimas ir nesuradimas kompromiso konfliktui išspręsti.

Tuo tarpu viena yra aišku: De Gaulle atėjimas ar neatėjimas į valdžią dar neišspręs Prancūziją kankinančių krizių. Bet jo atėjimas ar neatėjimas valdžion

JIE ĮSIJUNGĖ Į DIRVOS TALKĄ

Septyniasdešimt septintu o j u šimtininku į Dirvos vykdomą vaju įsijungė:

77. Tautinės Sąjungos Detroito skyrius \$100.00

Taip pat iš Detroito į talką įsijungė:

Inž. N. Miškinis \$25.00

Juozas Tamošiūnas \$10.00

Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus pirm. inž. J. Gaizduiui už atsiųstus šių aukotojų pinigus, širdingai dėkojame.

Su šiandien skelbiamais iš viso gauta \$15,629.95

Dar būtina reikia \$ 4,370.05

Esame gerokai pasivargę į šiolikiltąjį tūkstantį, bet jei tik tokiu greičiu, kaip dabar, vaju vykdysime, jis dar ilgokai užsities. Toks delsimas nuvilkins ir visus mūsų suplanuotus darbus. O tai niekam nenaudinga. Todėl mes ir kviečiame pasispausti, kad greičiau vaju užbaigtume ir greičiau galėtume pradėti supirkti reikalingas spausdinimo mašinas.

Be \$20,000 sumos mes tų darbų negalime įvykdyti. Ji būtina ir tai tautinės srovės žmonių garbės reikalas. Nebedelskite, kurie vis dar delsiam, į vaju įsi-jungti. Pareigą atlikime dar šią savaitę.

iškelia kitą sunkią problemą, kuri vis didėjančia grėsme pakimba virš Prancūzijos — tai pilietinio karo pavojus.

• Prancūzijos premjeras Pfmilinas sekmadienio naktį buvo sušaukęs nepaprastą kabineto posėdį ir bandė ieškoti būdų besipiečiančiai revoliucijai Alžire ir Korsikoje sustabdyti. Pirmadienį šaukiamas nepaprastas parlamento posėdis, kuriame laukiama labai audringų debatų. Paryžių tebekontroliuoja 50,000 policininkų. Krašte griežtinama spaudos cenzūra. Jau ir pati vyriausybė pradeda atvirai kalbėti apie pilietinio karo grėsmę.

VISAM PASAULY

• Libanone kautynės su sukilėliais tebesitęsia. JT Saugumo Taryba antradienį svarstys Libanono skundą, kuriame Jungt. Arabų Respublika kaltinama sukilimo kurstyimu ir rėmimu. Iš Beiruto ateinančios žinios kalba apie galimą Chamouno vyriausybės skilimą. Du ministrai iš vyriausybės pasitraukė.

• Maskvoje buvo susirinkę sovietinio bloko komunistų vadai. Atrodo, kad konferenciję pasirašyta slapty sutarčių, stiprinančių ekonominis ir politinius sukilimo bloko ryšius. Kiek spėjama, konferencijoje buvęs labai plačiai svarstytas Tito Jugoslavijos klausimas, ir, kai kurių diplomatų žiniomis, Maskva buvusi kitų kraštų komunistų vadų verčiama eantykus su Titu švelninti.

• Indonezijos ambasadorius Washingtono po pasitarimo su valst. sekr. Dulles pareiškė, kad santykiai tarp Džakartos ir Washingtono gerėja.

• Argentinos laivynas puolė ir greičiausiai paskandino teritoriniuose vandenyse pastebėtą svetimą povandeninį laivą. Tikima, kad tas laivas buvęs sovietų.

• Rusai paskelbė, kad tarp Australijos ir Pietų Afrikos jie atradė naują, ligi šiol nežinomą salą.

• Nike priešlėktuvinių raketų modifikacija pradėta visoje Amerikoje, praėjusią savaitę dėl nežinomų priežasčių Middletown, N. J., sproguos kelioms raketoms ir žuvus 10 žmonių. Taip pat įvesti kai kurie suvaržymai sprausmiams lėktuvams, skrendantiems žemiau 20,000 pėdų, kad išvengus susidūrimų su keleiviniais lėktuvais.

PASITIKĖJIMO RATAS

Prancūzijos parlamentas pasi-tiko Pfmilinu, kuris pasitiki generolu Salanu, kuris pasitiki generolu De Gaulle, kuris neturi pasitikėjimo parlamente, bet tik-tiki, kad parlamentas pasitiks juos, "Paris-Press"

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJĖ KOLEGIJA:

V. Bakūnas (Los Angeles), P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Brooklyn), A. Musteikis (Detroit), R. Mickeles (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Papienas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Gerti atsimename antrojo pasaulinio karo ginkluotosios kovos pabaigą. Tada laisvę mylinčiųjų akys sužiuo tik į JAV. Sužiuo, kaip į vienintelį išgelbėtoją iš būsimosios visuotinės suirutės ir komunistinio įsigalėjimo.

Visų ausrise tada dar labai aiškiai tebeskambėjo Hitlerio, tegul ir isteriški, bet pranašingi žodžiai: "Pergalė, arba komunizmas!" Ir kai apie vokiečių pergalę nebebuvo jokios kalbos, įsimaginusi komunistinė dalgė šienavo, kiek tik pajėgė. Šienavo po mūsų tėvynę, šienavo visoj Pabaltijėj, šienavo visoj vidurio Europoj. Ir atrodo, kad ta kruvina dalgė labai lengvai persiris per visą Europą.

JAV politikai, kad ir darydami didžiules klaidas, vistiek susigriebė. Susigriebė nors iš anksto ir neturėjo paruošę tos didžiosios suirutės sutramdymo planų. Visi tada matė, kaip JAV komunistiniai įsigalėjimo pastangų nesupranta ir jų dar nemoka įvertinti, bet yra tvirtai pasiryžę iškankinti Europai suteikti bent materialinę pagalbą.

Pokarinėj Europoj pasirodę JAV kariai ir kiti jos atstovai buvo įvairaus turtingumo simboliai. Ju kisenės buvo pilnos įvairiausių materialinių dovanų. Jos buvo dalinamos kam reikia ir kam nereikia. Dalinamos išdidžiai, labai mažai gilinantis į jų žmėnį, kuriems dovanos duodamos, dvasinius nusiteikimus, į jų praeities garbę. Kaip teisingai tada vienas vokiečių išdriso pasakyti, tos dovanos buvo dalinamos, kaip elzetoms, nors iš gūnantių iokie elzetos nebuvo. Jie buvo tik karn uemies aneginti bet pilni jėgos išgyti ir vėl gyvenimą kurti.

Tokia JAV materialinių gėrybių dalinimo politika, kada jas dalijo visiškai neparuošti žmonės, nesukūrė tos šiltos dėkingumo atmosferos, kuri vėliau turėjo išvystyti didelės pagarbos jausmus JAV, jos žemei, jos žmonėms. Ir daug kur įvyko priešingai. Daug materialinės pagalbos gavę ir iš bėdų išsikrapštę pradėjo prieš tas pačias JAV šiaušti, jai nemalonumus daryti, joms nugarą atsukti.

Tokios pat nemalonus pasėkos JAV materialinių turtų dalinimo politiką ištiko Artimuose ir Toliuose Rytuose. Ten net dar nemaloniau išėjo, nes JAV reprezentantų nesugebėjimas labai gudriai ir kurstančiai išnaudoti komunistiniais agentais. Amerikiečiai tada saujomis ten dalino gausias dovanas, dalino išdidžiai, diktuodami, o komunistaiėjo į minias ir kurstė. Šiandienės anų kraštų suirutės rodo, kad laimėjo tie, kurie nieko nedavė. Laimėjo tie, kurie jiems apgaudinai žadėjo laisvę ir geresnį gyvenimą, bet tikrenybėjėjo tos laisvės pasmaugti ir jų tautinį gyvenimą sunaikinti.

Jie laimėjo todėl, kad buvo paruošę dvasinį komunistinio įsigalėjimo planą. O amerikiečiaiėjo tik su materialiniu planu. Ir jis buvo geras tik tol, kol pripildė alkanus pilvus. Kai jie buvo sotūs, juos tada sugebėjo nusi-

vesti komunistai kovoti prieš tuos pačius amerikiečius, vakar atnešusius sočios duonos riekę.

Kiek iš įvairiausių žinių susigaudoma, ir dabar amerikiečiai dar nuo tų klaidų neišsigelbėję, nors dalį klaidų jau yra pamatę. Gaila, kad alkaniesiems dovanas nešančioji ranka vis dar tebėra per daug išdidi. Vis dar nesigilinama į anų tautų praeities didybę, į jų žmonių ambicijas, į šimtmečiais ten kurtas dvasines vertybes. Vis dar tebemanoma, kad sočios duonos riekę yra viskas. Vis dar tebemanoma, kad šio didelio ir galingo krašto žmogus yra ir gudriausias ir pats vertingiausias.

Pilnai tikime, kad ir paskutinišios klaidos greit bus pastebėtos. Tik nesugrįžtamai bus dingę daug brangaus laiko, per kurį buvo galima išsiauginti draugus, bet ne priešus. Ir daug geriau bendrajai politikai bus, jei amerikietis, nešdamas materialinius turtus vargantiesiems, neš ir jo atečiai reikalingą dvasinę programą. Ji reikalinga tuoj, kai tik žmogus alkį nuveja ir kiek laisviau pasijunta. Be visuotinos-materialinės ir dvasinės programos, jokiais laikais dar niekas pastovius draugų neišsiaugino ir, greičiausia, kad neišsiaugins. Tai seni dėsni, tik labai gaila, kad buvo primiršti ir labai daug žalos šiam kraštui pridarė

TORONTO

Gegužės 17 d. Chicago's lietuvių choras lankėsi Toronte Eaton auditorijoje su G. Verdi 3 veiksmų 4 paveikslų opera "Rigoletto". Mūsų tremties dienomis, tai didingas užsimojimas, kurį chiegiečiai visai vykusiai atliko. Vietos anglų spauda, aprašydama šį operos pastatymą, teigiamai įvertino gražias pastangas ir pasiektą lygį. Tik apgailėtina, kad svečių gal kiek buvo mažoka ir pajamos nepadengsiančios susidariusių išlaidų.

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

Kas ir kur?

• Solistė Prudencija Bičkienė gegužės 16 d. išplaukė iš New Yorko uosto į Italiją gilinti dainavimo studijų Milane. Studijoms ji šį pavasarį yra laimėjusi American Opera Auditions stipendiją.

American Opera Auditions siekianti pakelti Amerikos operų lygį. Jai paskelbus dainavimo konkursą, ši organizacija sulaukė 1000 prašymų, iš kurių dainavimo autoritetai išrinko 300. Vėliau iš tų tik 26, ir pagaliau parinko tik aštuonis, pačius geriausius: 4 vyrus ir 4 moteris. Į jų tarpą pakliuvo ir lietuvaitė P. Bičkienė.

Ji apie tris mėnesius Italijoje gilins dainavimo meną pas geriausius tos srities žinovus. Po Florencijoje dalyvaus dainos pasirodyme. Vėliau koncertuos Romoj ir Briusely.

New Yorke keletai dienų buvo sustojus pas J. Janulevičienę, kur artimųjų tarpe jai buvo surengtos išleistuvės. Liet. Mot. Atstovybės klubo vardu dalyvavo A. Zubkienė, G. B. Dičmonienė, palydint uoste į laivą, moterų klubo vardu įteikė gėlių.

Prieš keletą dienų KLB apylinkės valdyba paskelbė ruošto Vasario 16 d. minėjimo apyskaitą su \$319.25 pelno, kuris pagal valdybos nutarimą skiriamas Tautos Fondui. Tačiau tie \$319.25 yra gauti minėjimo metu už parduotus TF pasus ir ženklukus. Tad toji suma ir be valdybos nutarimo priklausė Tautos Fondui. Valdyba, negalėdama tais pinigais operuoti, susidariusiam minėjimo nuostoliui padengti paskyrė iš kasos \$20. Nors mūsų LB visur pabrėžia, kad yra nepolitinė organizacija, tačiau pinigus deda ir laiko vienoje piniginėje su Tautos Fondu.

P. V.

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

BARTUNEK CLOTHERS

FINANCE YOUR APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14958 St. Clair Ave.
6529 Union Avenue
833 Prospect Avenue

• E. Kepalaitis išraiškos šokio rečitalis gegužės 17 d. įvyko Carnegie Rečital Hall, New Yorke. Pažymėtina, kad ji savo koncertus rengia ne tik lietuvių publikai, bet ir svetimiesiems. Ir visur šiltai sutinkama bei įvertinama.

• Tautinio kongreso metu ruošiamam bankete, Statler salėje, jau pasižadėjo dalyvauti du kongresmanai: Francis E. Dorn — respublikonas ir Ludwig Teller — demokratas.

• Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo Organizacinis Komitetas, vykdydamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo laikinąją konstituciją, kviečia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo pirmosios sesijos š. m. rugpjūčio 28 dieną, 10 val. rytą New Yorke, Statler viešbučio patalpose.

• Kas galėtų suteikti biografinių žinių ir paskolinti fotografijų žuvusių karo metu gydytojų K. Ziniaus-Zinevičiaus, E. Švedo, A. Krikščiuo, Molio (Sibire), stud. Adomo Plepio ir mirusių gydytojų — Fedaravičiaus, P. Narkaus, L. Šimučio, M. Šimkevičiaus, B. Tolevičiaus, J. Marciniaus, J. Alekno ir P. Tikniaus? Žinios ir fotografijos reikalingos ruošiamam spaudos leidiniui. Prašoma atsilipti šiuo adresu: Dr. B. Matulionis, WALLUM LAKE, Rhode Island, U. S. A.

• PL B-ės Seimo meta rengiamas koncertas. Koncerto rengimo komisijsos posėdis įvyko gegužės 17 d. Elizabeth, N. J., kuriame dalyvavo pirm. J. Makauskis, prof. J. Žilevičius, kun. Dabušis, M. Žukauskienė ir k. Posėdyje aptarta koncerto programa. Yra pasižadėję dalyvauti geriausios mūsų meno jėgos.

Seimo metu bus du koncertai. Vieną dieną dalyvaus J. Rajauskaitė, A. Kuprevičius, V. Saulius ir I. Vosyliūnas. Antrą dieną įvyks chorų pasirodymai dalyvaujant solistams: S. Baranauskui, A. Brazilui, J. Kristolaitytei ir A. Stempužienei.

• Paminklas ant Dr. M. J. Colney kapo buvo iškilmingai pašventintas gegužės 25 d., Waterbury, Conn.

BOSTON

SVAICIOJIMAI RADIO PROGRAMAJE

A. Knežio radio programoje kas sekmadienį "pamokslus sakoj" bostoniečiams gerai žinomas J. Romanas, kuris kartais pakalba ir neblogai, bet dažniau, ar iš nesupratimo, ar kuriais kitais sumetimais priartėja prie Lietuvos okupantų propagandistų.

Jau spaudoje tuo reikalu buvo pasisakyta ir K. Mockus straipsny "Isijungimo į senas organizacijas klausimu" yra taręs atvirą žodį, bet į tai nekreipiamas dėmesys, o užpildinėjamai pradeda mi iš naujo, kurių ryškus pavyzdys buvo gegužės 19 d. pusvalandį pasisakymai prieš muzikus ir rašytojus.

Ar ilgai klausysime ir toleruosime tokias kalbas ir visuomenės erzimą bei kiršinimą? Jei radio programos vedėjas A. Knežys neranda reikalo tvarkyti, tai visuomenė pati turėtų rasti būdą į tai reaguoti.

DETROIT

PAVASARĮ SUTIKTI

yra linksmiausia gausiam tautiečių būry — gegužinėje, kurią ruošia SLA 352 kuopa Beechnut Grove parke birželio 1 d. Kviesiame visus Detroito lietuvius atsilankyti ir pabendrauti su mumis šioje pavasario šventėje.

"Daug žinantys" žmonės man pasakoja, kad gegužinės jau išėina iš mados. Tačiau, kada tokius žinovus pakviesi į koncertą ir panašų parengimą, jie taip pat atsakys, kad tai išėina iš mados. Ne, broliai, kai jau lietuvių suei-

gos išeis iš mados, tai ir lietuviybė išeis iš mūsų gyvenimo. Nes ją išlaikome tik bendrai dirbdami ir bendrai besilinksmindami. Todėl talkininkaukime ir vieni kitiems padėkime, nes to reikalauja mūsų lietuviškas gyvenimas.

F. Motuzas,
SLA 352 kp. pirm.

SKAUTAI

• Gegužės 9-11 d. Urbanoje, Illinois U-te YMCA patalpose buvo visuotinis Akad. Skautų Sąjūdžio suvažiavimas. Jame dalyvavo 185 ASS nariai-rės iš Toronto, New Yorko, Hartfordo, Detroito, Clevelando, Omahos, Chicagos ir Urbanos.

Suvažiavimo tikslas buvo: 1) Pažvelgti į lietuvių kultūrinės vertybės ir jas palyginti su lietuvių supančiąja Amerikos kultūra ir 2) aptarti organizacinius reikalus.

Suvažiavimo išvakarėse — penktadienį buvo susipažinimo vakaras. Suvažiavimo darbai prasidėjo šeštadienį. Posėdžiams pirmininkavo G. Šernas ir S. Banaitis, sekretoriavo D. Koklytė ir G. Rimkutė.

Paskaitas skaitė: fil. Vyt. Černius — "Žvilgsnis į Amerikos civilizacijos ideologinius pagrindus", Dr. Julius Kaupas — "Lietuvių kultūros ideologiniai pagrindai", Kun. Dr. Jonas Kubilius, SJ, — "Istorinis žvilgsnis į lietuvių tautos filosofus", fil. Rimvydas Šilbajoris — "Jaunieji kūrėjai pavergtoje Lietuvoje". Organizaciniam reikalams svarstyti buvo ASS, ASD ir Korp! Vytis posėdžiai.

Iškilmingoje sueigoje į tikrąsias ASD nares pakeltos — G. Gudaitytė, J. Gelažytė, G. Musteikytė ir V. Vilutytė, o Korp! Vytis senjorais — V. Stropus, J. Vazbys, A. Rumša, R. Kašuba, J. Gerulaitis, S. Mickus, V. Rūbas ir R. Gruodis.

Pobūvio programą pravedė fil. Vyt. Šliūpas. Dainavo Urbanos kvartetas — E. Kaminskaitė, G. Gudaitytė, A. Mogenytė ir D. Verbickaitė, Chicagos kvartetas — Z. Biliūnaitė, D. Bartuškaitė, A. Klorė ir R. Korzonas. Akomponavo K. Jauniškis. Deklamavo N. Šalkauskaitė.

Suvažiavimas užbaigtas sekmadienį Illinois U-to apžūrėjimu. Jo metu taip pat vyko ASS narių meno darbų paroda, kurioje dalyvavo Kęstutis Zabkus (tapyba), Zita Biliūnaitė (tapyba ir litografija), Aldona Sidzikauskaitė (akvarėlė) ir Vytautas Rūbas (akvarėlė).

Suvažiavimo metu paskelbtas ASS jaunimo literatūros konkursas. Premijos: prozai — \$150 ir poezijai — \$150. Konkurse gali dalyvauti visi lietuviai, nevyresni 30 metų amžiaus. Taip pat paskirta ASS Dr. Vydūno šalpos Fondo \$200 stipendija vienam ASS nariui-rei lituanistikai Fordhamo U-te studijuoti.

• Iš Tautinės Stovyklos organizacijos teko patirti, kad būsimų stovyklautojų skaičius jau kopina antrąjį šimtą.

Chicagos Baltijos Jūros jūrų skautų tuntas žada atvykti į TS pilnu sąstatu, atsigabendamas ir 10 plaukiojimo pastatų. Iš Atanto rajono pirmasis atsliepė Nevėžio tuntas iš Worcesterio, Mass.

TS Sesijsios stovyklos viršininke sutiko būti vyr. sktn. Ona Zailskienė iš Cicero, Ill.

• Toronte pradėtas organizuoti bebrų vienetas, į kurį priimami berniukai, jaunesni negu jūrų skautai. Bebrų vadovų paskirtas vyr. vlt. M. Slapšys.

• Vengrų skautų s-goje įkurta stud. skautų korporacija. Ji leidžia rotatorium spausdinamą laikraštėlį "Bagolyhirado". Šis vengrų sk. vienetas per Lietuvį Sk. Brolijos Užsienio Skyrių pagelidauja užmegzti artimesnius ryšius su lietuviais stud. skautais.

• Pagal 1957 m. pabaigos statistinius duomenis JAV-bių Amerikos Skautai turėjo 4,751,495 narius ir vadovus.

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

JIM CONNELL CHEVROLET, INC.

SEE THE NEW 1958 CHEVROLET THE FINEST EVER BUILT

14481 Euclid Ave.

UL 1-3300

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

ANDREWS MACHINERY MOVING COMPANY

3815 Lakeside Ave.

Call UT. 1-2531

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

CRANE COMPANY

PLUMBING SUPPLIES

6215 Carnegie Avenue

UT 1-2400

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

ARTHUR L. HALL REALTY COMPANY

12015 KINSMAN ROAD

SK 1-7378

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

HILDEBRANDT PROVISION CO.

8619 WALTON

ME 1-3700

Sugrįžus iš Pacifiko (33)

Ambasadorystės svetur ir Amerikoje

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodas, Michigan

Dar daugiau būtų kas pasakys apie S. Lozoraičio ir Dr. Geručio keliones. Jėdu čia skirtingais laikotarpiais buvo atvykę ne kaip turistai ir ne dėl kokių šeimyninių vizitų, bet pirmoje vietoje daugiau ar mažiau svarbiais ir mums visiems bendrais lietuviškais reikalais. Tai ne šiaip asmenys, bet žmonės, kurie atstovauja Lietuvos valstybę, Lietuvos laisvę užsienyje, mažų mažiausia diplomatinėje plotmėje. Mes, kurie siekiame Lietuvai laisvės, kurie skelbiame, kad tik jai dirbame ir tuo vardu aukas iš visuomenės renkame, — juk visi turėtume didžiulius ir džiaugtis, kada tokie žmonės pas mus atvyksta, ir viskuo jiems padėti, būti vaišingi, mandagūs ir paslaugūs. Jie gi atvyko mus aplankyti, su mumis susipažinti, supažindinti su lietuviškais reikalais, kokių mes vietoje čia gal gerai nepažįstame, ir t.t. Jie visur sutiko eiti ir rodytis, kas tik kvietė, kas lietuvišką svetingumą ir patriotizmą parodė.

O kaip mes laikėmės, kaip į jų vizitą atsakėme? Gi taip, kaip, pagal aną lietuvišką patarlę, — kaip tie, kurie dar žemę knisa... Lietuvos diplomatinės vadovų tinkamai pasitikio, priėmė, kvietė ir šiek tiek tokias sąlygas jų misijai sudarė tik viena Amerikos lietuvių srovė — tautininkai, tautiečiai... Taipgi dar tėvai jėzuitai Chicagoje, kurie bene vieningai iš dvasiško luomo sugėbėjo pažūrėti nepartiskai ar tik religiskai, bet tautiskai ir valstybiškai.

Kiti ignoravo. Net tokios organizacijos ir grupės, kurios šiaip kitais atvejais apsiptuotosios šaukia, kad joms rūpi tik Lietuva, tik Lietuvos laisvės bylos gynimas, tik suverenumo saugojimas ir kiti labai dideli dalykai. Partinė spauda taip nemokėjo būti nei mandagi, nei draugiška, nei svetinga. Kai p. Lozoraitis su konsulu Daužvardžiu, p. Griniene, gen. Plechavičiumi ir kitais Chicagoje aplankė a.a. Lietuvos prezidento Dr. K. Griniaus kapą ir pagarbai uždėjo vainiką, tai kai kurie mūsų laikraščių net priekaištavo, kodėl tai padarė p. Lozoraitis...

Tad kai kuriose politikos, kultūros, taktio ir valstybingumo srityse mes tebesame barbarai. Vėnoriame ir nemokame atsistoti

į bendrą lietuvišką plotmę, negalime užmiršti savo smulkių skirtingumų pažiūrose ar skoniuose, nesugebame nusilenkti bendram tautos ir valstybės prestižui. O paskui vėl šaukiame — j vienybė, j vienybė, visi lietuviai, aukokit mūsų vedamam Lietuvos išlaisvinimo darbui!... Publika ir visuomenė gi ne vaikai, ji supranta ir atsimeina. O paskui dar graudžiai veikslenama, kad lietuvių visuomenė nebeaukėja, nepakankamai paremia tam tikrų organizacijų gerus darbus.

O juk tokių, kaip Liet. Diplomatinis Sefto, vizitų metu Amerikos lietuvių visuomenė turėjo būti aktiva, vieninga, svetinga, draugiška. Ir Vliko grupių žmonės, ir Alto, ir SLA, ir Romos Katalikų Susivienijimas, Katalikų Federacija, ir Sandara, ir socialistų, ir tautininkų organizacijos ir visi nesroviniai ir nepartiniai lietuviai turėjo eiti iš vieno, nes tai bendras reikalas, bendra lietuviška manifestacija. Mūsų tarpe ir lygiai toms kitataučių akims, kurios j mus dar žiūri. Jei norime, kad su mumis daugiau skaitytųsi, mus respektuotų, vertintų ir pasitikėtų, tai turime to nusipelnę, turime įrodyti, kad mes mokame ir norime eiti iš vieno bendruose reikaluose, kad mes respektuojame savo tautos įvairius lyderius, o ne tik tokius, kurie yra iš mūsų siauro "kromelio". Jei mes to dar nemokame, dar nepriaugę, tai kitų pagarbą mums ne didės, o mažės.

Jau nuo daug anksčiau susidarys sau tokį supratimą apie lietuvių "ambasadorystę" ir visuomenišką prievolę, ši kar-

tą australiškos kelionės metu pamatė, kad va, tu kitiems skelbi didelius reikalavimus, o dabar ir tau taip susidarė aplinkybės, jog turi išlaikyti egzaminą ir parodyti, ar pats pritaikai tai, ką kitiems skelbi... Todėl, kiek tik sąlygos leido, visos kelionės metu, susitikdamas su lietuviais, pagal išgales stengiausi pats to laikytis, ko ir iš kitų pageidauju. Ar man tai pavyko, tegali atsakyti Australijos ir N. Zelandijos lietuviai. Lankiau jų kiekvieną, ką tik galėjau ir kur buvau pageidautas (ar gal ir ne taip jau baisiai pageidautas...). Visi man buvo vienodai brangūs ir lygūs. Tūredamas Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos įgaliojimą, keliose vietose jos vardu įteikiau aukų lietuvių statomiesiems namams paremti, nes tai bendras lietuviškas reikalas. Daugelyje vietų kalbėdamas apie Amerikos lietuvių visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą, užmiršau savo "partiją" ir tik jos vienos nuopelnus, bet prisiminiau, ką mes visi darome, galime ir norime. Stengiausi lankyti ne tik organizacijų centrus, bet pavienius lietuvius, jų šeimas, pažinti jų tikrąjį gyvenimą ir dvasią. Rezoliucijos ir straipsniai laikraščiuose juk visada gražiai skamba ir dažnai nieko tikro nereiškia. Reiškia tai, ką iš tikrųjų mato ir daro eilinis lietuvis, tasai, kuriuo viskas galų gale remiasi.

Susidariau išvadą, kad tokios kelionės turėtų būti tęsiamos ir praktikuojamos visų tų ir daugelio, kurie tai gali daryti savo lėšomis ar organizacijų lėšomis. Tokios kelionės šį tą gero gali duoti lietuvių dvasiai ir ryšių stiprinimui, lietuvių bendruomenės stiprinimui, veiklos derinimui. Dar reikia daugiau ir gerresnių priemonių, kurių dar neturime, bet Amerikoje galime pagaminti. Reikia turėti ne tik pasakyti svetur, bet dar svarbiau ir kai ką parodyti. Neilgi, bet gerai, profesionališkai padaryti lietuvių kultūriniai garsiniai

BŪSIMASIS KALIFORNIJOS GUBERNATORIUS KNOWLAND

L. VALIUKAS, Los Angeles, Cal.

Kas bus Kalifornijos gubernatoriumi, paaiškės lapkričio pradžioje. Kalifornijos lietuviai tame poste, be abejo, nori matyti savo reikalų gynėją William F. Knowland, kuris šiuo metu yra senatoriumi Washingtone. Turbūt iki šiol nė vienas žymus amerikietis nėra taip nuoširdžiai ir tiek daug kartų kėles ir gynęs Lietuvos bylą, kaip kad sen. William F. Knowland. Prieš kiek lai-

ko, kalbėdamas Los Angeles miesto lietuviams, jis taip išsireiškė: "Kovojau ir kovosiu už Lietuvos ir kitų kraštų išvadavimą iš komunistų vergijos, kol mano gyslomis tekės kraujas ir kol tie kraštai nusikratys bolševikų jungo..." Anot demokratų senatoriaus Lyndon B. Johnson iš Texas, esą galima tikėtis kiekvieno žodžio be jokio rezervų, pasakytu sen. Bill Knowland.

25 metai krašto tarnyboje

Senatorius Bill Knowland į politinę veiklą įsitraukė 1932 metais. Tada jis kandidavo į Kalifornijos legislaturą ir buvo išrinktas. Kalifornijos legislatorijoje ir senate išbuvo iki 1939 metų. Tada perėjo į Respublikonų Partijos Centro Komitetą. Karo metu virš trijų metų išstarnavo JAV-bių kariuomenėje savanoriu: pradėjo tarnybą eiliniu ir buvo paleistas į atsargą majoro laipsnyje. Nuo 1945 metų iki šiol yra Kalifornijos senatoriumi Washingtone. Senatorius Bill Knowland dar jaunas žmogus: birželio 26 d. minės savo amžiaus 50 metų sukaktį. Prieš šešerius metus Bill Knowland buvo abiejų partijų (respublikonų ir demokratų) kandidatas į JAV-bių Senatą. Senatorius Bill Knowland yra žinomas netik Kalifornijos gyventojų labai puikiai, bet ir visu amerikiečių ir viso pasaulio žmonių. Knowland ir Nixono vardai labai puikiai žinomi visų kenčiančiųjų komunistų vergijoje už geležinės uždangos. Galima sakyti, juose yra sudėtos tų kraštų gy-

filmai, vienspalviai ar dar geriau spalvoti, kaip Margučio, čia yra pirmoji būtinybė. Taipgi reikia mums daug patefono plokštelių, kurių reiksmė lietuvių stiprinimui ir vienybės auginimui būtų didelė.

Kitų kelionės išvadų nebemėsiu, nes visko laikraščiuose neįmanoma apsvastyti. (Pabaiga kitą kartą)

Neramumų sukrėstas Beirutas, Libano sostinė ir orinio susisiekimo centras Vid. Rytuose. Jame priskaitoma apie 450,000 gyventojų.

ŠVIESUSIS VAIŽGANTAS

A. MERKELIS

5.

Tremtis, atitrūkimas nuo savojo krašto ir tautos kamieno žmogų daugeliu atžvilgių veikia neigiamai, ardančiai, anot tremtinio Vaižganto, "knita rietis su gerbiamaisiais laisvos nelaisvės draugais, teršti drumsti pats šaltinis pirmųjų savo džiaugsmų ir vilčių. Vaižgantą nuo tremtinio žmogaus sumaukėjimo bei sumenkėjimo išsaugojo kūryba. Tie trys su puse tremties metų Vaižganto gyvenime patys kūrybingiausi ir vaisingiausi, davė lietuvių literatūrai didžiulius ir gražiausius jo veikalus.

Tremty Vaižgantas pasireiškė, kaip vienas iš pačių žymiausių lietuvių literatūros beletristų. Vaižganto beletristinė kūryba jau buvo užsimezgusi prieš dvidešimt metų, ji visą laiką šakojosi lapojo ir tik tremty suklestėjo, išsiskleisdama gražiuosius savo žiedus. Tremtis nėra palanki kūrybai, bet liaudies išmintis sako, kad gera audėja ir tvoroje išaudžia. Dievulis Vaižgantą buvo gausiai apdovanojęs daugeliu talentų, iš kurių didžiausias jo vardą mūsų tautoje įamžins beletristo kūrėjo. Tačiau būdamas paklusnus savosios lietuviškos visuomenės tarnas ir, kaip ta Barbė devydarbė, jos labai dirbdamas vi-

sokiausius darbus, nebeturėdavo laiko literatūrai, ir tik nuo tų darbų atstumas ar pats jais nusivylęs pradėdavo kurti, ieškodamas kūryboje nusiramino.

Ištrūkęs iš parapijinio akiračio, plačiau susipažinęs su kaimyninių tautų gyvenimu, Vaižgantas įsitikino, kad tauta savo būtų turi grįžti kūrybos kultūrinėmis vertybėmis, duodančiomis jai teisę į laisvę ir amžinybę. Karas lietuvių tautai atnešė daug skausmo ir skurdo, bet jis jai davė ir daug skaisčių prošvaisčių, o Vaižganto kūrybai naujų impulsų. Jis pirmas lietuvių rašytojas, savo kūrybai medžiagos sėmęs iš Didžiojo karo, vaizduodamas, kaip karas savo nelaimėmis ir skausmais valo žmonių širdis, vaduoja juos iš menkystos, įžiebdamas juose žmoniškąją ir dieviškąją šviesą.

Karas, sukėlęs laisvės vilčių ir paskatinęs lietuvių smarkiau dėl jos sukrusti, Vaižgantą buvo padaręs veiklų politiką. Tačiau sukurta politika, kurioje mažos lietuvių tautos savarankiškumas gana ribotas, ir kai kuriais lietuvių veikėjais politikais, susyruvusiais net už Lietuvos nepriklausomybę balsuojant, Vaižgantas skaudžiai nusivylė ir vėl grįžo prie kūrybos, kur jo šviesi ir veikli asmeny-

bė laisviausiai galėjo reikštis. Lietuva vėl nepriklausoma, tai Vaižganto Saulė, duodanti jam gyvybės ir ūpo. Jis jautė ateinančios savo Saulės Tėvynės Laisvės šviesą, kuri, dar viltimi tebetūdama, jau laimino jo sielą. Vaižgantui Tautos Laisvė — tai ugdančioji ir brandinančioji Saulė. Jos šviesos gaivinamas augmuc, pasak Vaižganto, stamantrus, žalias, tarpus: plačiai žydi, smarkiai kvepia, gausiai dera. Nėra Saulės — liūsta, vysta, lėpsta — ir miršta. Sveikas — džiugina ir gaivina pasaulio pasaulį; menkas — tetinka po kojų pakreikti ir sumindžioti.

— Lietuvai Saulė Pragiedruliais tebesireiškia. Nejaugi mes juos, tuos vilties Pragiedrulių, užmiršime, visa tai, kas nutiesė kelią į Vasarą? — klausia Vaižgantas.

Jis tų Laisvės Pragiedrulių negali pamiršti, nes "būdavo džiaugsmo, kai, galvą aukštin bekilodamas, netikėtai pajusdavai, kaip storos debesų dūknos praplyšta! Lyg tau kas iš vidaus timplėdavo energijos plunksnelę: ji visą tavę padarydavo statų, norų pilną, nebe apsilbausiusį, tik pasiryžusį eiti intynių su visomis gamtos ir žmonių galybėmis".

Laukdamas Vasaros Saulės ir grįžimo į jos nušviestą Tėvynę, Vaižgantas pradėjo rašyti "Pragiedrulių", vaizduodamas kultūriškai atgyvančios ir laisvės besiveržiančios Lietuvos didingą paveikslą.

— Pagaliau, užsidariau kambarėlyje, — rašo Vaižgantas. — Jis buvo visų mažiausias,

vos pereinamas, svečias reikėjo lovon sodinti. Tik man ir neberekėjo vietos, nukilus į kitą pasaulį, visai nebeįmanoma į žemės vietą. Svajonių srityje nėra sienų, nei varžymų, nei kontrolės. Ir tapo gera: Po 14 valandų per dieną rašiau senai pradėtą didžiulę "Pragiedrulių" pasaką, jei nebuvo darbo užsienių komitete. Kankino gaistas laiko pavalgyti ir atvesti. Keturi mėnesiai gyvenimo savo paties svajonių susidarytame pasaulyje.

Per keturius mėnesius Stockholme parašė Petrapilyje pradėtą "Pragiedrulių" pirmąją dalį "Gondingos Kraštas", 2 knygos. 1915 m. Rygoje išspausdino "Karo Vaizdus", 136 p. ir "Scenos Vaizdus", 116 p., o 1916 m. Petrapily "Alegorijų Vaizdus" 136 p. ir "Lietuvos žodį", kuris draug su "Aukštaičių Vaideliais" ir Petrapily parašytas "Juodžiaus Kelmu", "Kvailių Ašaromis" ir "Valeriu Bruzduliu" įėjo į "Pragiedrulių" antrąją dalį "Vaduvų kraštas".

Lietuvos nepriklausomybės atstatymas yra pats didžiausias ir reikšmingiausias lietuvių tautos gyvenime įvykis, Vaižganto svajotasis ir drąsiai kovojantis siektasis idealas. Jis Vaižgantui buvo tiek brangus, jog dar Lietuvos nepriklausomybės išvakarėse jis pradėjo kurti Lietuvos laisvės žygių epopėją, kurios jis svajojo parašyti apie dešimtą tomų, bet neištesėjo, nes 1918 m. pavasarį sugrįžo į nepriklausomą pasiskelbusią Lietuvą, ir jos sostinėje Vilniuje jį užgriuvo naujų darbų našta.

Nutverdamas kiek laisvesnio laiko, jis grįždavo prie "Pragiedrulių". Nepriklausomoje Lietuvoje jis parašė trečiąją "Pragiedrulių" dalį "Seimos Vėžius", kurie su pirmosios dalimis neturi jokio kompozicinio ryšio ir juos su jomis besieja tik lietuvių kovos dėl savo kultūros. Taip pat ir savo apysaką "Dėdės ir Dėdienės" Vaižgantas buvo numatęs įjungti į tolimesnius "Pragiedrulių" tomus. Taigi, iš numatytų dešimties "Pragiedrulių" tomų, Vaižgantas tęsė parašyti tik penketą. "Pragiedruliai", vienas iš didžiausių ir žymiausių mūsų literatūros veikalų, paties Vaižganto nepatenkino. Jis visą laiką ligi pat savo mirties svajojo "Pragiedrulių" perredaguoti, išplėsti ir užbaigti. Tačiau šiam jo pačiam didžiausiam kūriniui užbaigti vis neturėjo laiko.

Atvaizduoti Vaižganto veiklą nepriklausomoje Lietuvoje vienoje, kad ir ilgiausioje paskaitoje neįmanoma. Nepriklausomoje Lietuvoje Vaižganto veikla nepaprastai plati ir šakota: jis Vytauto Didžiojo bažnyčios atnaujintojas ir 13 metų jos rektorius, rašytojas, laikraštininkas, Lietuvos Universiteto docentas, lietuvių literatūros tyrinėtojas, visuomenininkas, įvairių organizacijų narys, daugelio visuomeninių ir kultūrinių žygių sumanytojas ir uolus jų rėmėjas.

(Bus daugiau)

Lietuviai Bill Knowlando kandidatūrą remia

Politinių mokslų žinovas, laikraštininkas

Senatorius Bill Knowland ir jį žmona Helen yra baigę Kalifornijos universitetą. Jų abiejų studijų šaka buvo politiniai mokslai. Baigęs universitetą vedė Helen Herrick, kurią pažino nuo šešto skyriaus, ir iki 1933 metų pradžios dirbo "The Oakland Tribune" dienraštyje, kuris tuo metu buvo tėvo nuosavybėje. Tada Bill Knowland buvo vienas iš redaktorių. Dabar tas dienraštis yra tvarkomas senatoriaus Bill Knowlando brolio. Pats senatorius yra dienraščio dalininkas, bet jame dirbti šiuo metu neturi laiko. "The Oakland Tribune" dienraščio tiražas 1956 metais buvo 208,000. Bill ir Helen Knowlandai turi dvi dukteris (Emelyn ir Estelle) ir sūnų (Joseph); dukterys išteklėjusios, ir sūnus vedęs. Senatorius Bill Knowland jau turi 5 anūkus. Senatoriaus tėvas Joseph Russell Knowland, šiuo metu 84 metų amžiaus, yra išbuvęs 5 kadencijas JAV-bių kongresmanu Washingtone. Dienraštį "The Oakland Tribune" nupirko 1914 metais.

Už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Lietuvos Vyčių medaliu

Lietuvos Vyčių organizacija kiekvienais metais apdovanoja specialiu medaliu (The Knights of Lithuania Award Medal) amerikietį, kuris tais metais daugiausiai pasidarbuoja Lietuvos laisvinimo darbe. Vyčių medalis 1957 metais atiteko senatoriui William F. Knowland. Iš tą medali gavybių taip pat paminėtinis: sen. Paul Douglas iš Illinois ir buv. kongresmanas Charles Kirsten iš Wisconsin. Senatorius Bill Knowland, kur bekalbėtų JAV-bių užsienio politikos klausimais, niekad nepamiršta iškelti Lietuvos bylos klausimo ir jį ginti.

Tam tikras elementas meta dideles pinigų sumas iš kitų steigėjų akcijai, nukreiptai prieš sen. Bill Knowland. Būtų tikslu jo rinkiminę akciją paremti finansiniais visiems.

Knowlando kandidatūrai remti lietuvių darbo komitetas (Executive Committee) sudaro: pirm. L. Valiukas; vicepirminkai — Kazys Lukšis, Juozas Andrius, dr. Grigas Valančius ir dr. Juozas Varnas; sekr. Aleksandras Dabšys ir kasininkas Jurgis Rudelis. Komiteto kasininko adresas: Mr. George Rudelis, 5027 Zelzah Avenue, Encino, California. Į platesnį komitetą (Board of Directors) įeina visa eilė lietuvių, kurių dalis išvardinta aukščiau.

Aplankyk Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

NORWOOD DRUG, INC.

GERAS RECEPTO ISPILDYMAS YRA SVARBIAUSIA

MŪSŲ PAREIGA.

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

Dvylika metų mūsų benamės prozos (1945-1957)

ESTETINIO IR BUITINIO REALIZMO ATSTOVAI

HENRIKAS NAGYS

2.

Viena charakteringų aprašų šiam mūsų prozos laikotarpyje, mūsų manymu, yra ilgakalbių lietuvių prozoje dominavusio (kaip suprantama ir efektyvi kūrybinė priešprieša socialiniam — taipogi ir kritiniam — realizmui) realistinio estetinio saulėleidis. Žinoma, čia reikia paaiškinti, ką šiuo terminu suprantame, nes srovų pavadinimai nėra ir nebus standartizuoti tol, kol literatūra egzistuos.

Ir mes naudojames tokiais pavadinimais, nejausdami jiems ypatingos simpatijos, tikrai iš gryno reikalo kokių nors būdu tam tikras bendresnes tendencijas kodifikuoti. Kiekvienas kritikas naudojasi kiek galima bendresniais, visiems primtiniais terminais, tačiau neišvengiamai jiems suteikia subjektyvią spalvą, kartais net interpretaciją.

Realizmo sąvoką, šiuo atveju, aišku, naudojame bendrinę: proza, kuri ieško kiek galima artimesnio kontakto su gyvenamąja tikrove, atrinkdama esmines apraškas iš paties gyvenimo taip, kaip tai daro pasakotojas arba žiūrovas, nesistengdami nei savo personažų, nei būtinės aplinkos transformuoti arba transfigūruoti. Realizmas yra, labai aiškiai, kūrybinė tendencija glaudžiausiai sietina su klasiškuoju epu, kur subjektyvus kūrėjo įsikišimas vaizduojamuose nutikimuose arba objektuose mažiausiai pageidaujamas.

Tardami estetiskais realizmas, norime atkreipti dėmesį į tokio įmanomai objektyvaus tikrovės vaizdavimo vieną aspektą, būtent, rašytojo troškimą išlikti vien tik estetinėse kategorijose, t. y. paliekant nuošalę bet kokias specifines kitų realistų atstovaujančių tendencijas, pav. socialinės arba visuomeninės kritikos postulatų.

Charakteringa, kad šiai grupei priklausė ir visi pirmieji mūsų prozos naujų stilių ieškotojai: Jurgis Savickis, Petras Tarulis, Ignas Šeinius.

Jurgis Savickis ir Petras Tarulis, abu dar nepriklausomai Lietuvoje pirmaisiais dešimtmečiais pasireiškę impresionistiniais ir ekspresionistiniais prozos kūriniams, po ilgo tylos periodo, tremtyje pasirodė vėl viešumon, tačiau žymiai nuosaukesnio stiliaus veikalais, kuriems kaip tik tasai estetinio realizmo vardas tikti. Jų abiejų pasirodymas buvo neabejotinai svarbus įvykis mūsų aptariamose prozos dvylikametę istoriją.

Jurgio Savickio "Raudoni batukai" (1951), novelių rinkinys, ir romanas "Šventoji Lietuva" (1952), taipogi dienoraščių dvi knygos "Žemė dega" (1956) yra literatūriniai išbaigti ir brandūs kūriniai, savitosios ironiškos distancijos ir manieros atžymėti; skoningi, elegantiški ir kartu saloniškai kurtuazijai artimi, kurie, tačiau, su paties kūrėjo mirtimi (1952) tarsi dar ryškiau liudija mūsų minimo estetinio realizmo saulėleidį.

Lygiai ir Petro Tarulio 1948 metais pasirodžiusios apysakos

"Žirgeliai padebesiuos" nebeturėjo tos stilistinės gyvasties ir novatoriaus entuziazmo, kuriuo pasižymėjo jo nepriklausomybės metu išleistų novelių knyga "Mėlynos kelnės". Tai buvo du sužėję rėžimai po dešimtmečių tylos, įdomūs ir kūrybingi, pabudinti tremties lietuviško žodžio nedaugios, bet jų likimas buvo tarsi krentančių žvaigždžių: jų lankas artėjo į žemę ir tylą. Saulėleidis kreivė.

Vienas tikrai Antanas Vaičiulaitis, vėliai tikrojo estetinio realizmo, arba gal net teisingiau realistiško estetizmo, atstovas, atkakliai, tarsi neveikiamas jokių laikmečio svyravimų, tęsia savo išpuoselėtos prozos tradiciją, rūpestingai parengtais rinkiniais, kurių tematikos skalė tačiau dažnai nėra pralenkusi meistriskai nudailinto sakinio ir žodžio.

Vaičiulaitis yra miniatiūrų meistras, ramios ir šventadieniškos buities vaizduotojas, be aki-vaizdaus polėkio, tačiau ir be neskoningumų. Jis, mūsų manymu, ir yra vienintelis šimtanuosimtiniis gestančiojo estetinio realizmo saugotojas, iš kurio daugelis nūdienių prozaikų (net konkursų laimėtojų) galėtų ir turėtų pasimokyti ne tikai grynos savosios kalbos, bet ir taupaus, tikslaus bei subtilaus stiliaus panaudojimo paslapčių. Ypač norėtusi čia paminėti jo rinktinę novelių knygą "Pasakojimai" (1955), geros prozos pluoštą, gal kiek cnestomatiškai sustingusios, bet tvirtos tradicijos ir lygiai tvirtos beletristinės mokyklos rezultatai.

Reikia čia dar prisiminti ir Igną Šeinių, dar vieną tos pačios gestančios mokyklos pionierių, deka, svetima kalba pastaruoju metu rašanti ir tokiu būdu daugiau nei simboliškai liudijanti mūsų ankstyvosio teismo teisingumą.

Dalinai šiai estetinio realizmo tradicijai galima priskirti Stanislo Būdavo knygas (šios čia atėjo iš aiškaus sentimentalistinio realizmo), taipogi Nelės Malalaitės (Mėnuo, vadinamas medaus; Saulės takas) jausmingai egzaltuotą prozą, Fabijono Neveravičiaus (puikaus vertėjo; turbūt, ryškesnio, nei kūrėjo) novelės ir Pauliaus Jurkaus vieną kitą novelę bei jo romaną "Smilgačių akvarėlė".

Nors ankstyvieji estetinio realizmo atstovai ir buvo pirmieji eksperimentatoriai ir naujų kelių ieškotojai mūsų prozoj, jie betgi sudarė labai aiškią mažumą prieš taip vadinamos buitinės realizmo mokyklos atstovus. Pastarųjų tradicija yra tikrai sena (pradedant Valančiumi ir Daukantu, galime jos vystymąsi sekti per Zemaitės, Lazdynų Pelėdos, Vienuolio, Biliūno, Krėvės kūrybą) ir davusi ligi šiol netik gausiausių reprezentantų, bet taip pat ir didžiąją dalį stipriausiųjų mūsų prozos kūrinių. Todėl suprantama, kad ir tremties stovyklų metais, o taip pat ir šia- pus vandenynų, buitinio realizmo kūrėjai nešė ir tebėsa lietuviškos beletristikos testinumo

didžiąją našta ir atsakomybę.

Kalbant apie buitinį realizmą, pirmų pirmiausia, norėtusi sustoti prie tų prozaikų, kurie tęsė ir išvijoje tradicinio realizmo liniją. Tai tie, kurie nuo mūsų minėtų Valančiaus, Zemaitės, Vienuolio pradėtųjų kelių nepasitraukė, tikrai kiek varijavo tematinės galimybės ir kai kuriuos savumus.

Vincas Krėvė-Mickevičius, vienas universaliausių lietuvių literatūros atstovų, gyvenęs ištrimimą kartu su mumis ir palaidotas Jungtinių Amerikos Valstybių žemėje, taigi mūsų tarpe, nors ir nebegrižo į tradicinį realizmą ("Dangaus ir žemės sūnus" reikėtų laikyti šio genialaus rašytojo kūrybine kvintesensija; pats kūriny tas jau mistinio bei filosofinio pobūdžio, su ryškia oriento biblinės buities tematika), tačiau ir išvijoje liko mūsų tradicinio realizmo tėvu ir maestro — nepakartojamas savo buities pažinime, charakteri- piešiny ir vienkartiniam įformi- nime.

Tiktai norime pastebėti: Krėvės kūryba mūsų aptariamam 12-ko metų laikotarpyje vertintina, be abejo, iš tolesnės perspektyvos. Tai yra: Krėvės raštai yra lietuvių literatūros klasika, ir jų svaris bei reikšmė išsiplėčia per visą mūsų rašto istorijos terena, paliesdama visus laikotarpius ir visas sroves, praugdama juos ir likdama nemirtingu pavyzdžiu, kaip ir kiekvieno didelio kūrėjo palikimas.

Krėvė buvo mūsų tarpe didysis liudininkas padarytos skriaudos žemei ir žmogui, buvo vienas tų, kuris, ir nuošaliau stovėdamas, meta šėšėlį, tarytum milžiniškas medis, ant viso gamtovaizdžio. Jo mirtis todėl buvo simboliška įvairiopa prasme. Pirmiausia, kaip pabaiga vienos reikšmingos literatūrinės epochos — šiuo atveju lietuviškojo realizmo prozoje, liaudies kūrybos atkūrimo padavimuose, pirmųjų, verty dmesio, atsiekinų sceninėj kūryboj, t. y. Krėvės dramose — Skirgaila ir Šarūnas, o taip pat ir egzotiškojo oriento filosofiniai giliuose ir originaliuose kūriniuose — "Rytų pasakos" bei "Dangaus ir žemės sūnus". (Vertas dėmesio LE leidėjas p. Kapočiaus ryžtas išleisti visus Krėvės raštus išvijoje — jau beveik įpusėtas. Nemažiau

Aplanky Savo Bažnyčią
Memorial Dienoj

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

PASALIO LIETUVIŲ ŽINYNAS

(Lithuanian World Directory),

PARUOSTAS ANICETO SIMUČIO

Tai didžiausias informacijų šaltinis apie Lietuvą ir lietuvių koks bet kada buvo išleistas lietuvių ir anglų kalbomis vienoje knygoje. Šis 454 puslapių veikalas yra pilnas informacijų apie Lietuvą, lietuvių kalbą, meną, literatūrą, muziką, sovietų okupaciją, deportacijas ir t.t. Jame surašyti keli tūkstančiai lietuvių kultūrininkų, laisvųjų profesijų narių, biznierių, parapijų, klubų, organizacijų, radijo valandų ir t.t. Stambus iliustruotas angliškas skyrius, liuksusinis popieris, kieti viršeliai. Kaina — \$6.50. Tai kiekvienas lietuviui visuomenininkui reikalinga knyga. Nepaprastai puiki dovana tiek lietuviams, tiek lietuvių draugams kitataučiams. Reikalaukite pas platintojus, arba užsakymus siųskite: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

vertas, deka, liūdno dėmesio faktas, kad šį didelį kūrėją palaidojom, nesuteikę jam Liet. Rašytojų Dr-jos literatūrinės premijos).

Tradicinio realizmo keliu tebejo ir tebeina vienas kitas mūsų prozaikas. Pirmiausia, aišku, Liudas Dovydenas — talentingas, nors ir nelygių kūrybinių rezultatų autorius, išvijoje pasirodęs viena kita apysaka, kuri nors ir neprilygsta jo Lietuvoje išleistom knygom, tačiau rodo tokį pat lankstų žodį ir gyvą žmogų. Mūsų manymu, įdomiausias iš tų kūrinių yra, deka, ligi šiol nepasirodžiusio romano Klemento Dūdos fragmentas, gyvos, sąmojingos ir sodrios prozos gabalas. "Per Klausčių ūlytėlę" (1952) tebuvo šikcas, gerokai neįlygus ir dažnai abejotino literatūrinio skonio; o ir kelse, jaunimui skirtose, knygose, Dovydeno pasakotojiškas talentas, neturėjo progos plačiau ir spalvingiau sušvisti.

Stepas Zobarskas taipogi davė keletą knygų, tačiau ir jose be geros, aiškiai vidutiniškumą praeinančios, prozos, negalima buvo rasti ko nors tikrai naujo ir dar negirdėto šio, šiaip jau kultūringo ir santūraus, autoriaus apysakose ir novelėse. Tam tikras ribotumas tematikos plėtojime bei stoka tikro polėkio nuolat Zobarsko prozą išlaiko mokyklinės chrestomatijos lygmenyje. Jo novelių knyga "Savame krašte", pasirodžiusi 1946, taigi pradžioje mūsų stovyklinio literatūrinio atsivavimo, lyriškai rami, kartais net sentimentaluman linkusi, brandi, bet, kaip jau minėta, stokojanti pionieriaus dvasios ir ryžto. Pastaruoju metu autorius pritrilo, ir tai yra apgailetinas reiškinys.

Balys Gražulis taipogi yra tipingas tradicinio realizmo atstovas, kurio novelių rinkinys "Brydė rugiuose" (1947) turi sveiko ir gyvo humoro bei buitinės tiesos. Gražulis kartais pasakoja gerokai prašmatniu stiliumi, bet kai įstengia kondensuoti, jo novelės įgyja pavyzdingo paprastumo ir išbaigtumo (pavyzdžiui, novelė "Lenktynės į kapus"). Kurį laiką G. bandė rašyti savotiškus kriminalinius romanus, bet vargu ar šis žanras jam ar-

Gen. Salan inspektuoja parašiutininkus Alžire. Jo užpakaly (su berete) gen. Massu, kuris įsteigė "Viešojo Saugumo Komitetą" Alžirui kontroliuoti. Jis reikalauja De Gaulle vyriausybės Paryžiuje.

Aplanky Savo Bažnyčią
Memorial Dienoj

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

Aplanky Savo Bažnyčią
Memorial Dienoj

HUBERT ELECTRIC CO.
Elektrical Contractors

COMMERCIAL — INDUSTRIAL — RESIDENTIAL

5420 Munford Avenue

Call MI. 1-5891

Aplanky Savo Bažnyčią

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

KENT FLORIST INC.

FLOWERS OF DISTINCTION

12432 Cedar Road

YE 2-8340 - 2-8341

CLEVELAND HEIGHTS 6, OHIO

SPECIALISTS IN OVERSEAS GUARANTEED
FLORAL DELIVERIES

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

LOUISVILLE TITLE
INSURANCE COMPANY

Standard Building

MAin 1-2075

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS

1970 East 84th St.

SW 1-2711

PERSIUNCIAME SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS.
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATIDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

(Licensed by USSR)

PAGAL SUTARTĮ, SUDARYTĄ SU INTURISTU, FIRMA TEISĖTA SIŪSTI SIUNTINIUS
I VISAS SSSR RESPUBLIKAS IR LIETUVĄ.

Visos išlaidos, įskaitant muitą, apmokama firmos įstaigoje. Siuntinius galite atsiųsti paštu arba kitu jums patogiu būdu.

Siųsti galima TIK NAUJUS DA—IKTUS. Negalima siųsti MAISTO PRODUKTUS su kitais daiktais. Siuntinį išsiuntus siuntėjas gauna Amerikos pašto KVITĄ, o siuntinį pristatius gavėjas pasirašo KVITĄ.

ISTAIGOJE DIDELIS PASIRINKIMAS PREKIŲ.

Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak. Sekmadieniais iki 4 val.

Klientų patogumui skyriai atidaryti sekančiuose miestuose:

116 East 7th Street, New York, N. Y. Tel. YU 2-0380

11339 Jos. Campau

900 Literary Rd.

632 W. Girard Ave.

332 Fillmore Ave.

Detroit 12, Mich.

Cleveland 13, Ohio

Philadelphia 23, Pa.

Buffalo 6, N. Y.

Tel. Townsend 9-3980

Tel. Tower 1-1461

Tel. Walnut 5-8878

Tel. Mohawk 2674

DIRVOS VAKARAS

Ivykęs gegužės mėn. 24 d. praėjo labai gražiu pasisekimu. Svečių prisirinko pilna Slovenian Auditorium, nuotaikinga ir įvairi programa svečius gerai nuteikė. Apie vakaro programą plačiau parašysime ketvirtadienio Dirvos numerį.

Susirgo Pijus Žiūrys

ir gegužės mėn. 23 d. Policlinic Hospital — 6606 Carnegie Ave., buvo padaryta sunki operacija. Ligonis gulė 320 kambaryje.

Pora-trejeta dienų ligonį dar prašo asmeniškai nelankyti, kad po operacijos galėtų greičiau sustvirti.

Pijui Žiūriui, Dirvos bendradarbiui ir rėmėjui linkime greitų sveikatos.

5 jaunųjų dailininkų paroda

atidaryta sekmadienį Čiurlionio Ansamblio namuose, 10908 Magnolia Dr., gausiau, negu tikėtasi, dalyvaujant Clevelando lietuviams. Parodoje su tapybos ir skulptūros darbais dalyvauja N. Vedegytė-Palubinskienė, Vytautas Ignas-Ignatavičius, Mindaugas Nasvytis, Juozas Pivoriūnas ir Vytautas Raulinaitis, išstated 40 darbų.

Parodos atidarymo žodį tarė ALB pirm. St. Barzdukas, kiek plačiau apie meną ir parodoje dalyvaujančius dailininkus kalbėjo Vikt. Mariūnas. Parodą surengė vietinis Liet. Studentų Santaros skyrius, kurio valdybos narys Č. Melsbakas pravedė atidarymo programą.

Pirmąją dieną parodą aplankė per 200 žmonių. Šią savaitę paroda bus atidaryta nuo 6 iki 9:30 v. v., o penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį nuo 12 val. dienos.

Organizuotų kapų lankymą

rengia LVS Ramovės Clevelando skyrius penktadienį, gegužės 30 d. 11 val., po pamaldų, renkamsi prie šv. Jurgio bažnyčios ir iš čia organizuotai vyksta į kapus ir mauzoliejų aplankyti bei padėti gėlių ant prez. A. Smetonos ir mirusių karių kapų.

Būtų malonu, kad šią gražią ramovėnų iniciatyvą paremtų ir j mirusių tautiečių pagerbimą įsijungtų kuo gausnesnis Clevelando lietuviškosios visuomenės būrys.

Pasižymėję Cleveland East High gimnazijos lietuviai mokiniai

Amerikos gimnazijų moksleiviai, tarp kitų iškilę mokslo gabumais, būdo savybėmis, organizaciniais bei vadovavimo sugebėjimais ir artimo meile, mokytojų tarybos yra parenkami ir skiriam

mi į taip vadinamą National Honor Society. Tai nėra organizacija, kiek garbės laipsnis, kuriam lietuvišką terminą būtų sunku ir rasti. Bet ne terminas čia svarbu, kiek svarbu, kad į tą atrink-

Reikalingi lietuviai talkininkai geram biznui

Dėl informacijų kreiptis: 1730 Melzer Ave., Cleveland 20, Ohio. Telef.: WA 1-0040. Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 6 iki 8 val. vakarais. (44)

GEROS PROGOS NORINTIEMS ĮSIJUNGTI Į PREKYBINĘ VEIKLĄ

Ieškomi partneriai šioms prekybos šakoms:

1) Siuntinių į Lietuvą siuntimui. Reikalinga kapitalo apie \$3,000 ir darbo rankų. Įmonė nauja.

2) Importuotų batų (Salamander ir kt.) atstovavimui. Reikalingas kapitalas apie \$10,000. Įmonė nauja.

3) Maisto produktų prekybai. Reikia kapitalo apie \$6,000 ir darbo rankų. Įmonė puikiai veikianti, jokios rizikos, neblogos pragyvenimo pajamos.

Besidomintieji šiomis prekybos formomis rašykite:

Mr. A.,

Dirva

PRANEŠAMA ... NATIONWIDE'S naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDEJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas SK 1-2183

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.

Cleveland 8, Ohio

Telef.: LI 1-5466

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvairius naujų ir senų namų dažymo ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą. J. ir E. Ignatavičiai 677 E. 128th St. Tel. MU 1-8368

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaizavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS, 609 Society for Savings Bldg. Telef.: MAIN 1-1773 Rezidencija: PENINSULA 25

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI

PINIGAI Į LIETUVĄ

10 Rublių už \$1. — Mokestis \$5. — iki \$50.00

PILNAI GARANTUOTA KVIATAS PARUPINAMAS EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street Newark 2, New Jersey Ieista Bankų Dept. 1 ir apdrausta.

tųjų luomą parenkami lietuviai moksleiviai.

Clevelando East High gimnazija turi jų net tris parinkus ir visus tris Korp. Neo-Lithuania juniorus, tą gimnaziją šį pavasarį bebaigiančius: Benigną Balsytę, Dalią Benokraitytę ir Algį Garlauską.

Išskiriami moksleiviai, pasižymį ir paskirose mokslo šakose, pavyzdžiui, svetimų kalbų mokėjime. Benigna Balsytė yra atžymėta aukščiausiu laipsniu (highest achievement award) lotynų kalboje ir ji kartu yra savo mokykloje lotynų kalbos klubo pirmininkė.

Išskirtiną šuoį (kad ir į aukštesnį) yra pasiekęs ir junioras Algis Modestavičius. Amerikos gimnazijų sporto varžybose, kuriose iš East High gimnazijos buvo atrinkti tik trys dalyviai. Jis laimėjo antrą vietą šokime į aukštį. Algis Modestavičius ne tik sporte, bet ir tautinio šokio mene daro gražią pažangą, puikiai pasirodęs Grandinėls jubiliiniame koncerte ir Neo-Lithuanijos pobūvio programoje tautinių šokių grupėje.

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE

DI 1-9807

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

O'BRIEN CUT STONE COMPANY

19100 MILES AVE.

MO 2-6957

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

MOR-FLO HEATER COMPANY

MANUFACTURING HOT WATER HEATERS AND PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET

UT 1-2300

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

METAL EQUIPMENT CO.

2032 WEST 105th ST.

AT. 1-8415

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

QUA BUICK, INC.

SEE THE AIRBORN B-58

10250 SHAKER BLVD.

RA 1-6000

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

VIC'S GULF SERVICE STATION

THE FINEST SERVICE IN TOWN

VICTORAS SUMAS Mgr. WE GIVE GREEN STAMPS SUPERIOR AVE. (CORNER EAST 66th ST.) EN 1-9713

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

THE E. B. BROWN OPTICAL CO.

Union Commerce Arcade

MAin 1-2428

REIKIA 4 MIEGAMŲ?

Marcella iš E. 185 gatvės, prie pat prekybos centro, CTS susisiekimo. mokyklų, bažnyčių pagal užsakymą statytas bangalas, pirmo savininko. 2 miegami ir vonia apačioje, 3 baigti viršuje; valgomasis plius didelė virtuvė, židynys, užpakalinė veranda, perdalintas rūsys, garažas, kilimai, puikiai išlaikytas, kaina nustatyta skubiam pardavimui.

STAKICH REALTORS 830 East 185 St., KENmor 1-1934

J. P. MULL-MULIOLIS 6606 Superior

E. 127 į šiaurę nuo St. Clair geras 3 šeimų namas, 2 butai po 5 kamb., vienas — 3 kamb., gražioje apylinkėje, geros pajamos, už \$16,800.

Mūrinis 8 kamb. namas, pilnas rūsys, pristatytas garažas, 1 akro gražus sklypas, netoli mokyklų ir krautuvų, tik 26 mylios iki Public Square.

Aberdeen Ave. nedidelis 6 kamb. namas labai gerame stovyje.

Linwood Ave. geras 3 šeimų namas už \$12,500, mėnesinės pajamos \$229.00.

Turime daugiau namų įvairiose rytų Clevelando vietovėse. Skubiai reikia 1 ir 2 šeimų namų šv. Jurgio parapijoje.

Bendradarbis:

Algimantas Dailidė

UT 1-2345

HE 1-8516

(43)

Išnuomojama įstaiga, Addison—Superior pastate, 7037 Superior Ave. Tinkama advokato arba gydytojui. Skambinti EN 1-1280.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521 Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išspildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidojimo direktoriai ir balsamuočiai

35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue

936 East 185 St.

EN 1-1763

KE 1-7770

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

THE YODER COMPANY

CLEVELAND, OHIO

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

HILLCREST MEMORIAL PARK CEMETERY ASSOCIATION

Aurora & Richmond Roads

Phone BE 2-0035

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

CHICAGO IR CICERO

Jonas Mulokas, vienas iš pačių žymiausių lietuvių inžinierių ir architektų JAV, buvo dvejuis metais Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Chicago skyriaus pirmininku. Tuo laiku Antanas Olis (ir inž. Rudis) buvo išrinkti tos sąjungos garbės nariais. Po to (dviem metais praėjus) Olis gavo Amerikos civilinių inžinierių sąjungos pripažinimą, kad Olis darbai inžinierijos srityje yra vienas iš tu septynių inžinierijos stebuklų, kuriuos inžinierių sąjunga surado Amerikoje iki šio laiko. Architektas Jonas Mulokas, dalyvavęs tame lietuvių susirinkime, kurs svarstė Antano Olis perrinkimą į "The Metropolitan Sanitary District of Greater Chicago", iškėlė labai įsidėmėtiną mintį. Jis nurodė faktą, kad per šimtmečius visoje Amerikoje surasti tik septyni technikos stebuklai. Ir vienas iš jų yra lietuvis. Ne tokio lietuvis, kurs nė žodžio lietuviškai nemoka, bet tokio, kurs ne tik neslepia, bet visur didžiuojasi savo lietuviškumu. Inž. Mulokas mano, kad to fakto neišnaudojimas ir nepažinėjimas Olis būtų nusikaltimas prieš lietuvių Amerikoje. Mulokas davė ir konkretų projektą.

Zita Čarneckaitė pirmininkauja Chicago Universiteto Lietuvių Klubui. Ji jau yra baigusi Xavier Kolegijos fiziologiją ir dabar tęsia studijas magistro laipsniui Chicago Universitete. Čarneckaitė yra viena iš klubo steigėjų ir netgi organizavo drauge su kitais to klubo nariais festivalį "Kultūra Trenirė".

Zita Kėvalaitytė-Visockienė buvusi Kauno Jaunimo Teatre artistė, vaidino Noros rolę "Pažadėtojoje Žemėje", kurią neseniai režisiorius Ipolitas Tvirtbutas buvo pastatęs Chicagoje. Lietuviškoji spauda truputį kritikavo viso vaidinimo triukšmingumą ir bereikalingus šokinėjimus. Tačiau visi pripažino, kad Zita Kėvalaitytė yra darbštus talentas. Ji, Kėvalaitytė, Vokietijoje nuo 1945 iki 1949 metų dirbo Augsburgio Lietuvių Teatre, dalyvaudama kiekviename pastatyme. Kėvalaitytė išvertė į lietuvių kalbą "Mamytę, nupirk nam žirgėlį". Su šia daina Zita aplankė ir graudino kuone visas lietuviškas stovyklas Vokietijoje. Jos tėvų bošėvikai nužudė 1941 metais, 1946 metais Zita Kėvalaitytė susituokė su Visockiu (inžinierius, bet baigęs ir Kauno konservatoriją), o 1952 metais (jau Amerikoje) susilaukė dukters, kuri pakrikštyta Gaida.

Julius Šakelė, šių žinučių autorius, yra gavęs keletą laišku, kur yra jam ir pagyrimų ir paapeikimų. Norėtusi painformuoti, kad Julius Šakelė yra atsakingas tik už tas žinutes, kurios jo (Juliaus Šakelės) pasirašytos. Mat, apie Chicago ir Cicero ir kiti parašo.

Advokatas Lapinskas, kalbėdamas apie būtiną reikala Antaną Olį vėl išrinkti, pabrėžė, kad tokioje aukštoje vietoje Amerikos visuomenės gyvenime tik Olis tebuvo iškiles. Padėkime Oliui, padėkime kiekvienam lietuviui (nepaisydami jo politinių pažiūrų) kopti aukštyn Amerikos gyvenimo laiptais. Garbė ir nauda bus visiems. Taip sakė Lapinskas. Sakė teisybę.

Dr. S. Biežis įrodė kaip svarbu, kad galimai daugiau lietuvių dalyvautų Golfo dienoje, kuri bus ruošama Antano Olis perrinkimo propagavimui. Kitų

kalbų žmonės, pamatę kaip lietuvių vertina savo Olį, labiau jam pritars ir greičiau už jį atiduos savo balsus. Be to, žinoma, Golfo dienos pajamos padės apmokėti rinkimų propagandos išlaidas, nes kitokių fondų tam reikalui nėra, o išlaidų susidaro gan nemažai.

Dr. Kalvaitis, buvęs Lietuvos konsulas Chicagoje, buvo Dr. Biežio asmeniškai paprašytas pareikšti savo nuomonę dėl Olis perrinkimo organizavimo. Kalvaitis kalbėjo labai entuziastingai, bet ir praktiškai. Jis pritarė Golfo diena, bet siūlė, kad būtų suruošta ir daugiau kitokių pobūdžio pramogų, kur rinkėjai galėtų pamatyti Olį ir su juo pakalbėti.

Liliana Vanagaitienė, radijo "Margutis" savininkė ir direktorė, atkreipė dėmesį, kad tas, kas eis į Golfo dieną, visai neprivalo mokėti ar lošti golfą. Ten bus tiek daug kitokių pramogų atvirame ore, kad tikrai nepastebėsi,

kaip diena praeis. Bet ir pats golfas Amerikoje labai mėgstamas ir lošiamas. Mūsų Dr. Biežis taip pat, sako, gerai lošias.

Eugenijus Bartkus, ALT S-gos pirmininkas, paėmė išplatinti 100 bilietų į golfą dieną. Vienas bilietas \$10.00.

Teodoras Blinstrubas, buvęs gimnazijos direktorius nepriklausomoje Lietuvoje ir ALT Chicago skyriaus pirmininkas, šiuo laiku atsidėjęs ruošia pranešimą Tautiniam Kongresui apie santykius su ALTu, Baltu ir Lietuvių Bendruomene. Jo pranešimo projektą centro valdyba svarsto.

Olio perrinkimo reikalu yra gautas vienas gan skubus sumanymas. Siūloma, kad Tautiniame Kongrese būtų specialus pranešėjas, kurs labai trumpai, bet gyvai ir iš esmės tą reikalą išskeltų. Geriausia prieš pat kongresą užbaigimą. Paliks ilgesnis įspūdis. Chicagoiečiams priduočių daugiau energijos dirbti dėl Olis perrinkimo.

Julius Šakelė

Pasaulio Lietuvių Žinynas prenumeratoriams išsiuntinėtas

Žinynas iš anksto užsakiusiems baigtas siuntinėti balandžio gale, todėl visi prenumeratoriai turėtų būti jį jau gavę. Kadangi keli egzemplioriai grįžo, adresatų nesuradę, tai dar žinyno negavusieji prašomi tuojau atsilipti. Šia pačia proga "enka pastebėti, kad knygas gavusieji džiaugiasi tiek turiniu, tiek labai puikia žinyno išvaizda. Štai keli būdingesnieji komentarai:

Stasys Barzdukas, JAV-bių L. Bendr. pirmininkas, tarp kitko rašo:

"Vartau, skaitau ir džiaugiuos: tiesa, vieniems duota ir dribtelėta, kiti yra gavę mažiau ar ir visai maža, bet apskritai gera knyga — tiek medžiagos, tiek vardu, tiek būtiniausių ir reikalingiausių adresų! Tas nepamainomas lietuviškojo mūsų gyvenimo šaltinis, toks reikalingas kiekvienam, su šiuo gyvenimu susiduriančiam, jame dalyvaujančiam... Dedu ją šalia kitų kasdien ranka pasiekiamų lietuviškų savo knygų".

Rapolas Skipitis, buvęs Draug. Užs. Lietuviams Remti pirmininkas:

"... Kai dėl paties žinyno, tai galiu pasakyti, kad nepaprastai džiaugiuos, tiek pirmąjį, tiek antrąjį tomą gavęs. Tokios informacijos mums labai trūko. Tamsa padarė labai didelį ir svarbų darbą. Toks žinynas turėtų būti leidžiamas, jei ne kasmet, tai bent kas treji metai".

Muzikas J. Brundza: "Girtina, kad šį kartą leidot užimti daugiau vietos anglų kalbai, tai ir čia gimusieji turės progos juo pasinaudoti. Žinynu užkūtos didelės spragos, nes ligi šiol panašūs leidiniai, rodos, ir nebuvo... Leidinys imponuojančiai išleistas ir daro malonų įspūdį".

Jonas K. Karys, "Lietuvos Pinių" autorius: "... Kiekvienas lietuvis tremtyje Jūsų darbu galės pasinaudoti; svetimtautis ras apie mūsų Tėvynę jam patrauklių žinių. Didelis darbas, daug pastangų; už tai Jums priklauso visų lietuvių padėka".

Tarpe apie šimtą gautų įvertinimo laišku yra ir kitokių, kurių irgi nealima praleist nepaminėjus. Štai vienas ponas iš Brooklynso rašo:

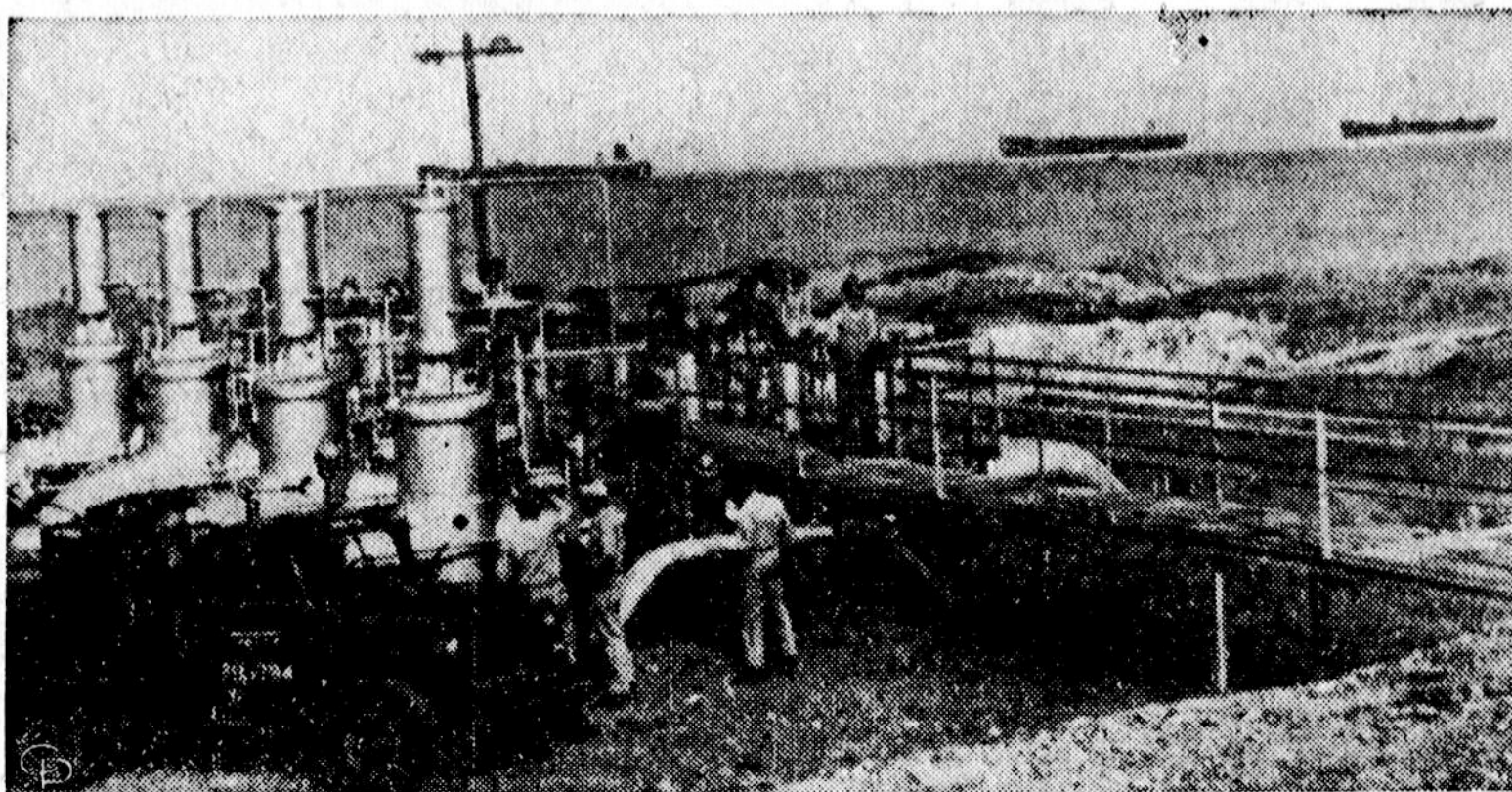
"Mane tik į vieną sąrašą įrašė, o iš muzikų sąrašo išmetė, todėl ir nuo skolon užsakyto žinyno atsisakau..." Paprasta korektūros klaida, bet pulkus pretekstas nuo įsipareigojimo atsisakyti.

Arba štai kita ponia iš Brooklynso rašo: "Žinyną gavau, patikrinau, kad mano pavardė ir adresas teisingai įrašyta, o toliau jis man nereikalingas, tai grąžinu. Vadinasi, dabar aš nebeskolinga..."

Tai tokiu būdu du prenumeratoriai taip ir nugaravo — vienas rado pretekstą, kad tik vienam sąraše minimas, o kita patikrinusi, kad jos pavardė gražiai atspausdinta, nutarė geriau su žinynu atsisakyti, bet tik ne su šešiais doleriais... Bet tokių "prenumeratorių" laimei yra nedaug.

Dalis ŽINYNĄ skolon užsakiusių iki šiol dar neatsiskaitė. Jie prašomi paskubinti atsiskaitymą. Dar žinyno neįsigijusieji gali jį gauti pas platintojus už \$6.50, arba ir tiesiai iš redaktoriaus: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 Street, New York 24, N. Y.

Tik Dirvą skaitydamos sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lietuviai.

Sidono naftos uostas Libanone su didžiausia pasauly vamzdžių linija, kuria nafta pompuojama iš Saudo Arabijos, už 1,068 mylių, tiesiog į tanklaivius. Prasidėjus neramumams Libanone, ir sukiliams atkurtus vieną vamzdžių liniją, jungiančią su Iranu, šios linijos apsauga perėmė kariuomenė.

TAUTINIS KONGRESAS

IVYKSTA GEGUŽES MĖN. 30 - 31 IR BIRŽELIO 1 D. NEW YORKE

Kongreso vieta: Hotel Statler, 7th Ave. and West 33rd, New York.

Kiekvieno tautinės srovės lietuvių pareiga jame dalyvauti arba Kongresą paremti savo aukomis.

TAUTINIAM KONGRESE

Ieškokime tiesesnių kelių į mūsų idealą!

Tarkime atvirą tiesos žodį dėl negalavimų!

Suglauskime tautines jėgas ir suderinkime pastangas —

sėkmingesnei Lietuvos laisvės kovai ir gajesnei lietuvių išeivijoje!

KONGRESO PROGRAMA

GEGUŽES 30 DIENĄ:

- 10-1 val. Registracija
- 1 val. KONGRESO ATIDARYMAS
Atidaromasis žodis — V. Abraitis
Invokacija — kun. J. Vaišnys, S. J.
Kongreso tikslas — inž. E. Bartkus
Sveikinimai
- 2-7 val. REFERATAI:
Tautinių organizacijų veiklos derinimas — Dr. P. Pamataitis
Bendrinės lietuvių organizacijos — T. Blinstrubas
Jaunimo problema — prof. Dr. V. Čepas
Tautinė spauda — Dr. J. Paplėnas

BIRŽELIO 1 DIENĄ:

10-1 val. REZOLIUCIJOS; 1 val. KONGRESO Uždarymas

Tautinį Kongresą savo dalyvavimu pagerbs Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovai, JAV kongresmanai ir kiti aukšti svečiai.

LOS ANGELES

Los Angeles ukrainiečių patriotinės organizacijos pakvietė prof. Mykolą Biržišką pasakyti kalbą Ukrainos laisvės kovotojų pulkininko Konovalec (kuris, be rodo, jau pokariniiais metais buvo nužudytas Belgijoje) ir kitų Ukrainos laisvės kovotojų pagerbimo iškilmėse gegužės 25 d.

Nerangūs bendruomenininkai? Tikrai taip. Los Angeles apylinkėse susimokėjusių solidarumo mokesčių yra 155 asmenys, tačiau visuotiniame susirinkime nedalyvavo tik 49. Bet ir tai jau yra daugiau, negu dalyvavo pernykščiame visuotiniame susirinkime, o ir atsisakinėjimų būti renkamuais į valdybą buvo jau daug mažiau, negu pernai.

BROOKLYN

Motinos dieną New Yorke įvairiai paminėjo keletas organizacijų. Įspūdingiau ir daugiau laiko minėjimui pašventė Maironio šeštadieninė mokykla, specialiai surengusi motinoms pagerbti vakarą, kurio metu mokiniai atliko pritaikytą programą.

O taip pat labai daug dėmesio motinoms skyrė Lietuvos Atsiminimų Radijas, kurio vedėjas J. Stukas lietuvių motinos garbei paskyrė net du šeštadienius. Pirmą šeštadienį skaitė paskaitą E. Čekienė, išskeldama lietuvių motinos asmenybę bei reikšmę šeimoms, tautos bei žmonijos gyvenime. Gi motinos dienos išvakarėse skirtą radio programos dalį atliko Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai, paruošti mo-

kytojos Angelės Zubkienės. Savo pačių parašytus ir motinai skirtus kūrinius skaitė šie mokiniai: J. Blazas, R. Legeckis, V. Matekūnaitė, E. Sodaitytė, I. Sandanavičiūtė ir V. Solomonči-kaitė.

Kiekvieną paskaitytą kūrinių lydydė motinos garbei tinkamai parinkta ir turiniui pritaikyta plokštelių muzika.

Motery Vienybės tradiciniai pavasariniai šokiai-baliai, įvykę gegužės 17 d. gražioje Grand Paradise salėje, praėjo dideliu pasisekimu. Šokių kontestą už tango laimėjo R. Kubilienė ir S. Logys. Jury komisiją sudarė dr. V. Paprockas, vicekonsulas A. Simutis ir V. Tysliavienė.

Svečių tarpe matėsi ir gen. konsules J. Budrys su ponia, R. Sidzikauskienė ir kt. Dovanų krepšį laimėjo I. Trečiokienė iš New Jersey. Klubo pirmininkė yra P. Šimėnienė.

Gegužės 17 d. Apreiškimo Parapijos salėje, Brooklyn, įvyko muziko Alekso Mrozinsko piano studijos mokinių koncertas, kurio programą atliko 25 jaunieji pianistai. Šis A. Mrozinsko studijos mokinių koncertas šiemet yra jau penktas ir kai kurie mokiniai yra padarę didelę pažangą. Programoje teko išgirsti žinomų klasikų ir lietuvių kompozitorių kūrinių.

Po programos įvyko šokiai grojant R. Butrimo orkestrui. Gaila, kad tą pačią dieną buvo ir daug kitų parengimų ir šio idomaus mūsų jaunųjų koncerto neturėjo progos išgirsti daugiau klausytojų.

Tautinio Kongreso New Yorke proga Korp! Neo-Lithuania gegužės mėn. 31 d. ruošia

JAUNIMO PAVASARIO SVENTE,

kuri įvyks Statler Hotel Penn Top Ball Room 7th Avenue and 33rd Street. Šokiams gros Raleigh Recording Hal Fields orkestras. Pradžią 9 val. vak. įėjimas \$2.50 Bilietai gaunami pas Sventi Ruošti Komiteto narius, kreipiantis laišku ar telefonu: Vytautas Vaitaitis, 67 Woodbine St., Brooklyn, N. Y. GL 5-3607.

Giedrė Kumpikaitė, 505 Lafayette Ave., Brooklyn, N. Y. ST 9-6534. Dalia Maurukaitė, 1150 Glenmore Ave., Brooklyn, N. Y. AP 7-9205. Milda Savukynaitė, 7 Kiely Pl., Brooklyn, N. Y. MI 7-4056. Virginija Sutkutė, 51 Lynch St., Brooklyn, N. Y. UL 8-3306. Algis Sperauskas, 7 Kiely Pl., Brooklyn, N. Y. MI 7-7992. Juozas Tysliava, jr., 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. AP 7-7257.

Ir p. Juozo Ginkaus Svetainėje, Grand St., Brooklyn, N. Y.

Prie įėjimo bilietai nebus parduodami, tad jaunimas prašomas juos įsigyti iš anksto. Vietų skaičius ribotas. Jaunimo laukiama ir iš kitų vietovių.

Aplanky Savo Bažnyčią Memorial Dienoj

KOVAC REALTY CO.

Paul Miksys — LI 1-8758

960 East 185th Street

KE 1-5030